

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичного заняття

**«ПОРЯДОК РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ
НА ВИРОБНИЦТВІ»**

з дисципліни «Охорона праці»

для студентів усіх форм навчання всіх спеціальностей

Харьков
НТУ «ХП»
2024

Методичні вказівки до практичного заняття «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві» з дисципліни «Охорона праці» для студентів усіх форм навчання всіх спеціальностей / Уклад. : О. О. Кузьменко, І. О. Мезенцева, С. О. Вамболь. – Харків : НТУ «ХП», 2024. – 86 с.

Укладачі: О. О. Кузьменко
                  І. О. Мезенцева
                  С. О. Вамболь

Рецензент   О. М. Древаль

Кафедра безпеки праці та навколишнього середовища

ЗМІСТ

Мета роботи	5
1. Загальні положення щодо порядку розслідування нещасних випадків на виробництві	5
2. Загальні положення щодо порядку спеціального розслідування нещасних випадків комісією, яка створена за наказом Держпраці	16
3. Класифікація нещасних випадків по зв'язку з виробництвом	20
3.1 Випадки, які визнаються пов'язаними з виробництвом	20
3.2 Випадки, які визнаються не пов'язаними з виробництвом	25
4. Види інструктажів з охорони праці	25
5. Класифікація травм за ступенем тяжкості	29
6. Класифікація причин нещасних випадків, видів подій і обладнання, що призвели до нещасного випадку	30
7. Порядок виконання роботи.....	32
8. Матеріали розслідування нещасного випадку з робітником-верстатником...34	
9. Матеріали розслідування нещасного випадку з робітником-слюсарем.....	42
10. Матеріали розслідування нещасного випадку з лаборантом хімічної лабораторії.....	54
11. Контрольні запитання... ..	62
Список джерел інформації.....	63
Додаток 1. Акт розслідування нещасного випадку.....	64
Додаток 2. Екстрене повідомлення.....	70
Додаток 3. Повідомлення про нещасний випадок.....	71
Додаток 4. Протокол засідання комісії.....	72
Додаток 5. Протокол огляду місця, де стався нещасний випадок.....	73
Додаток 6. Ескіз місця, де стався нещасний випадок.....	74
Додаток 7. Пояснювальна записка потерпілого, посадових осіб.....	74
Додаток 8. Протокол опитування свідків та інших осіб.....	75
Додаток 9. Витяг з Класифікатору розподілу травм за ступенем тяжкості.....	76
Додаток 10. Класифікатор видів подій, причин, обладнання.....	79

Мета роботи – оволодіння інформацією щодо порядку розслідування нещасних випадків і гострих професійних захворювань (отруєнь) на виробництві. Набуття практичних навичок з розслідування і профілактики випадків виробничого травматизму.

1. Загальні положення щодо порядку розслідування нещасних випадків на виробництві

Матеріал методичних вказівок наданий з урахуванням наступних нормативно-правових документів :

- «Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» (далі – Порядок), затвердженого постановою № 337 Кабінету міністрів України (КМУ) від 17.04.2019 року в редакції від 07.04.2023 року [1];

- постанови КМУ № 59 «Про внесення змін до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві» від 20.01.2023 року [2];

- Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" та Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"» від 21.09.2022 року № 2620-IX [3];

- Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" в редакції від 09.08 2023 року № 3302-IX [4].

Розслідування нещасних випадків проводиться з метою визначення їх обставин та причин. На підставі результатів розслідування розробляються заходи щодо запобігання подібним випадкам, а також вирішуються питання соціального захисту потерпілих і відшкодування їм збитків [3].

Згідно Порядку [1], нещасний випадок – обмежена в часі подія або раптовий вплив на працівника небезпечного виробничого фактору чи середовища, що сталися у процесі виконання ним трудових обов'язків або в

дорозі (на транспортному засобі підприємства чи за дорученням роботодавця), внаслідок яких заподіяно шкоду здоров'ю, зокрема від одержання поранення, травми, у тому числі внаслідок тілесних ушкоджень, гострого професійного захворювання (отруєння) та інших отруєнь, одержання сонячного або теплового удару, опіку, обмороження, а також у разі утоплення, ураження електричним струмом, блискавкою та іонізуючим випромінюванням, одержання інших ушкоджень внаслідок аварії, пожежі, стихійного лиха (землетрусу, зсуву, повені, урагану тощо), контакту з представниками тваринного та рослинного світу, які призвели до втрати працівником працездатності на один робочий день чи більше або до необхідності переведення його на іншу (легшу) роботу не менш як на один робочий день; у разі зникнення працівника під час виконання ним трудових обов'язків, а також у разі смерті працівника на підприємстві.

Гостре професійне захворювання (отруєння) – захворювання або смерть, що виникли після однократного (протягом не більш як однієї робочої зміни) впливу на працівника шкідливих факторів фізичного, біологічного та хімічного характеру (у тому числі інфекційні, паразитарні, алергійні захворювання).

Потерпілий або працівник, який виявив нещасний випадок, чи інша особа – свідок нещасного випадку, повинні:

- вжити всіх можливих заходів, необхідних для надання допомоги потерпілому;
- та негайно повідомити про нещасний випадок безпосередньому керівникові робіт, службі охорони праці підприємства або іншій уповноваженій особі підприємства.

Безпосередній керівник робіт чи інша уповноважена особа підприємства (установи, організації) зобов'язані:

- терміново організувати надання першої домедичної допомоги потерпілому та забезпечити у разі потреби його направлення до закладу охорони здоров'я;

- негайно повідомити роботодавцеві про те, що сталося;
- зберегти до прибуття комісії з розслідування нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) обстановку на робочому місці, машини, механізми, обладнання, устаткування у такому стані, в якому вони були на момент нещасного випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю інших працівників і не призведе до більш тяжких наслідків або порушення виробничих процесів.

Заклад охорони здоров'я зобов'язаний невідкладно передати з використанням засобів зв'язку (факс, телефонограма, електронна пошта) та протягом доби на паперовому носії екстрене повідомлення про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) на виробництві (у разі можливості з висновком про ступінь тяжкості травм та з визначенням небезпечного або шкідливого фактору, який спричинив травму) за формою згідно з додатком 1 Порядку [1] (Додаток 2) :

- підприємству (установі, організації), де працює потерпілий або на якому він виконував роботу;
- територіальному органу Держпраці за місцем настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);
- територіальному органу Пенсійного фонду України за місцем настання нещасного випадку.

Заклад охорони здоров'я повинен провести необхідні дослідження для визначення наявності в організмі потерпілого алкоголю (наркотичних засобів чи токсичних або отруйних речовин) і визначити ступінь його сп'яніння.

У разі отримання інформації про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) від безпосереднього керівника робіт, повідомлення від закладу охорони здоров'я, заяви потерпілого, членів його сім'ї чи уповноваженої ним особи тощо **роботодавець** зобов'язаний протягом однієї доби повідомити з використанням засобів зв'язку та не пізніше

наступного робочого дня надати на паперовому носії повідомлення згідно з додатком 2 Порядку [1] (Додаток 3) наступним підприємствам, організаціям та установам :

- територіальному органів Держпраці;
- територіальному органів Пенсійного фонду України;
- керівникові підприємства, на території якого сталися нещасний випадок, якщо потерпілий є працівником іншого підприємства;
- керівникові первинної організації профспілки незалежно від членства потерпілого в профспілці (у разі наявності на підприємстві кількох профспілок – керівникові профспілки, членом якої є потерпілий), а у разі відсутності профспілки – уповноваженій найманими працівниками особі з питань охорони праці;
- уповноваженому органів чи наглядовій раді підприємства (у разі її утворення);
- органів ДСНС (державна служба України з надзвичайних ситуацій) у разі, коли нещасний випадок стався внаслідок пожежі.

Повідомлення про нещасний випадок надається за місцем настання нещасного випадку, а у разі настання нещасного випадку внаслідок події (аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів – за місцем реєстрації підприємства.

На підприємстві утворюється комісія з розслідування нещасних випадків, що не підлягають спеціальному розслідуванню.

Комісія утворюється наказом роботодавця не пізніше наступного робочого дня після отримання інформації про нещасний випадок від безпосереднього керівника робіт, повідомлення від закладу охорони здоров'я, заяви потерпілого, членів його сім'ї чи уповноваженої ним особи.

Розслідування проводиться у разі настання нещасного випадку, у тому числі про які своєчасно не повідомлено роботодавцю чи внаслідок яких втрата працездатності потерпілого настала не одразу. Строк давності для

розслідування нещасних випадків на виробництві становить три роки з дня їх настання. У разі встановлення факту нещасного випадку рішенням суду розслідування проводиться незалежно від дати їх настання.

До складу комісії входять:

- керівник (спеціаліст) служби охорони праці або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій з охорони праці (голова комісії);
- представник територіального органу Пенсійного фонду України;
- представник первинної організації профспілки (у разі її відсутності – уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці);
- лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці (у разі настання гострого професійного захворювання (отруєння);
- інші представники підприємства (установи, організації), посадові особи органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням).

До складу комісії не може входити безпосередній керівник потерпілого.

Безпосередній керівник робіт – спеціаліст, фахівець відповідної кваліфікації, який дає завдання працівникові щодо виконання робіт, здійснює особистий контроль за ходом їх виконання і дотриманням заходів безпеки на робочих місцях.

Розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) комісією підприємства (установи, організації) проводиться протягом п'яти робочих днів з дня утворення комісії з метою з'ясування їх обставин, причин, класифікації нещасних випадків за зв'язком з виробництвом (що необхідно для відшкодування шкоди потерпілим) і визначення винних.

Нещасні випадки та/або гострі професійні захворювання (отруєння), що сталися з учнями, студентами, клінічними ординаторами, аспірантами, докторантами закладів освіти під час проходження виробничої практики на

підприємстві (в установі, організації) під керівництвом посадових осіб такого підприємства (установи, організації), розслідуються комісією підприємства (установи, організації), на якому сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), за участю представника закладу освіти та беруться на облік підприємством (установою, організацією).

Комісія зобов'язана:

- провести засідання, на якому розглянути інформацію про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), розподілити функції між членами комісії, провести зустріч з потерпілим (членами його сім'ї чи уповноваженою ними особою) та скласти протоколи засідання комісії згідно з додатком 4 Порядку [1] (Додаток 4);

- обстежити місце, де сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), аварія, та скласти відповідний протокол згідно з додатком 5 [1] (Додаток 5), розробити ескіз місця, де сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), аварія, згідно з додатком 6 [1] (Додаток 6) і провести фотографування місця настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), аварії (у разі потреби та можливості); одержати письмові пояснення від роботодавця та його представників, посадових осіб, працівників підприємства (установи, організації), потерпілого (якщо це можливо) згідно з додатком 7 [1] (Додаток), опитати осіб – свідків нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та осіб, причетних до них, згідно з додатком 8 [1] (Додаток 8);

- вивчити наявні на підприємстві документи та матеріали стосовно нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та у разі потреби надіслати запити до відповідних закладів охорони здоров'я для отримання медичних висновків щодо зв'язку нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) з впливом на потерпілого

небезпечних (шкідливих) виробничих факторів та/або факторів важкості та напруженості трудового процесу;

- визначити вид події, що призвела до нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), причини нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та обладнання, устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), відповідно до Класифікатора видів подій, причин, обладнання, устаткування, машин, механізмів, транспортних засобів, що призвели до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії;

- визначити відповідність умов праці та її безпеки вимогам законодавства про охорону праці;

- визначити необхідність проведення лабораторних досліджень, випробувань, технічних розрахунків, експертизи тощо для встановлення причин настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- з'ясувати обставини та причини настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- визначити, пов'язані чи не пов'язані нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) з виробництвом – якщо пов'язані, акт позначається Н-1/П, якщо не пов'язані з виробництвом, позначається Н-1/НП.

- установити осіб, які допустили порушення вимог нормативно-правових актів з охорони праці;

- вивчити документи, що дають змогу відстежити походження нехарчової продукції, під час використання (експлуатації) якої сталися нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) або

використання (експлуатація) якої могло стати їх причиною (договори, товарно-супровідну документацію тощо);

- розробити план заходів щодо запобігання подібним нещасним випадкам та/або гострим професійним захворюванням (отруєнням), у тому числі пропозиції щодо внесення змін до нормативно-правових актів з охорони праці;

- скласти акти за формою Н-1 (тимчасові акти за формою Н-1 у разі їх складення) у кількості, визначеній рішенням комісії;

- розглянути та підписати примірники актів за формою Н-1 (тимчасові акти за формою Н-1 у разі їх складення), а у разі незгоди члена комісії із змістом розділів 5, 6, 8, 9 такого акту – обов’язково підписати ці акти з відміткою про наявність окремої думки, яка викладається членом комісії письмово, в якій він обґрунтовано викладає пропозиції до змісту розділів 5, 6, 8, 9 акту (окрема думка додається до цих актів та є їх невід’ємною частиною);

- передати не пізніше наступного робочого дня після підписання актів за формою Н-1 матеріали розслідування та примірники таких актів керівнику підприємства (установи, організації) для їх розгляду та затвердження.

Рішення щодо визнання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) пов’язаними чи не пов’язаними з виробництвом приймається комісією шляхом голосування простою більшістю голосів. У разі рівної кількості голосів членів комісії голос голови комісії є вирішальним.

Роботодавець зобов’язаний протягом двох робочих днів після складення актів за формою Н-1 розглянути матеріали розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), підготовлені комісією, і затвердити примірники актів за формою Н-1;

Протягом трьох робочих днів після формування матеріалів розслідування роботодавець повинен надіслати їх:

- територіальному органу Держпраці за місцем настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), а у разі події

(аварії, катастрофи тощо) під час руху транспортних засобів усіх видів – за місцем реєстрації підприємства (установи, організації);

- Національному науково-дослідному інституту промислової безпеки та охорони праці для проведення аналізу стану виробничого травматизму та аварій на виробництві, розроблення відповідних профілактичних заходів щодо запобігання їм (у разі проведення спеціального розслідування);

- лікарю-профпатологу за місцезнаходженням підприємства (установи, організації), їх об'єктів, на яких сталося гостре професійне захворювання (отруєння);

- територіальному органу Пенсійного фонду України за місцем реєстрації підприємства (установи, організації);

- органу поліції (у разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), що призвели до тяжких (у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого) чи смертельних наслідків, смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків);

- іншим підприємствам (установам, організаціям), представники яких брали участь у проведенні розслідування (у разі необхідності).

Потерпілому, членам його сім'ї чи уповноваженій ними особі надається акт за формою Н-1 разом з рішенням (постановою, ухвалою) суду про встановлення факту нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), аварії на виробництві або про проведення повторного розслідування чи постановою органу досудового розслідування про проведення розслідування а також окремою думкою члена комісії (у разі незгоди із висновком акту).

До матеріалів розслідування (спеціального розслідування) належать такі документи та їх копії:

- екстрене повідомлення закладу охорони здоров'я про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння);

- повідомлення роботодавця (замовника робіт) про нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), звернення органу досудового розслідування, інформація, отримана з інших джерел (звернення юридичних і фізичних осіб тощо), рішення (постанова) суду про проведення розслідування чи повторного розслідування або про встановлення факту настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) у судовому порядку;

- копія наказу про утворення комісії з розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- копія наказу про продовження строку розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння);

- копія наказу про утворення експертної комісії;

- примірник (копія) акту за формою Н-1;

- лист потерпілому (членам його сім'ї чи уповноваженій ними особі) про утворення комісії з розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та запрошення до співпраці;

- протоколи засідання комісії з розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) щодо розподілу обов'язків, зустрічі з потерпілим (членами його сім'ї чи уповноваженою ними особою);

- протокол огляду місця, де стався нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння);

- ескіз місця, де стався нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння), необхідні плани, схеми, фотознімки такого місця, пошкоджених об'єктів, устаткування, інструментів тощо;

- пояснювальні записки та протоколи опитування посадових осіб, потерпілих, свідків нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) та інших осіб;

- висновок експертизи (технічної, науково-технічної, медичної тощо) у разі проведення та/або експертної комісії у разі її утворення;
- копії протоколів технічного огляду транспортних засобів, результати діагностики обладнання, випробувань і вимірювань електроустановок тощо;
- копії документів про проходження потерпілим навчання та інструктажів з питань охорони праці;
- копії документів про забезпечення потерпілого засобами індивідуального та колективного захисту;
- копії документів про проходження потерпілим попереднього та періодичного медичних оглядів;
- висновок про діагноз, причини смерті або характер і ступінь тяжкості травми потерпілого, стан алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння потерпілого;
- результати додаткових лабораторних досліджень шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу, проведених установами, організаціями, лабораторіями, яким надано право проводити такі дослідження (у разі їх проведення);
- запити до органів та установ про надання відповідних висновків і матеріалів;
- відповіді (висновки) органів та установ;
- копії декларацій відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці або дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;
- витяги з нормативно-правових актів щодо охорони праці, вимоги яких порушені;
- копії приписів служби охорони праці підприємства (установи, організації) (які стосуються даного випадку, об'єкта, цеху, ділянки тощо);

- копії актів перевірок і розпорядчих документів територіальних органів Держпраці;
- інші документи залежно від обставин і причин нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) за рішенням комісії.

2. Загальні положення щодо порядку спеціального розслідування нещасних випадків комісією, яка створена за наказом Держпраці

Спеціальному розслідуванню підлягають :

- нещасні випадки із смертельними наслідками;
- групові нещасні випадки;
- випадки смерті працівників під час виконання ними трудових (посадових) обов'язків;
- гострі професійні захворювання (отруєння), що призвели до тяжких чи смертельних наслідків;
- нещасні випадки, факт настання яких встановлено у судовому порядку, а підприємство (установа, організація), на якому вони сталися, ліквідовано без правонаступника;
- нещасні випадки, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого;
- випадки зникнення працівника під час виконання трудових (посадових) обов'язків;
- нещасні випадки з особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, фізичними особами - підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства;
- нещасні випадки, що сталися з особами, фактично допущеними до роботи без оформлення трудового договору (контракту).

Факт перебування потерпілого у трудових відносинах з роботодавцем, якщо працівник фактично допущений до роботи без оформлення трудового

договору (контракту), встановлюється посадовими особами Держпраці або її територіального органу чи у судовому порядку.

Груповий нещасний випадок – нещасний випадок, що стався одночасно з двома та більше працівниками незалежно від ступеня тяжкості отриманих ними травм.

Віднесення нещасних випадків до таких, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого, здійснюється на підставі висновку про ступінь тяжкості травми згідно з Класифікатором розподілу травм за ступенем тяжкості, затвердженим МОЗ [5].

Коли трапляється нещасний випадок, гостре професійне захворювання (отруєння), аварія дії свідків нещасного випадку і безпосереднього керівника потерпілого однакові що для звичайного розслідування, що для спеціального.

Якщо нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) підлягають спеціальному розслідуванню повідомлення про нещасний випадок роботодавець додатково надсилає :

- місцевій держадміністрації або органів місцевого самоврядування (у разі відсутності уповноваженого органу чи наглядової ради підприємства);
- органів галузевої профспілки вищого рівня, а у разі його відсутності – територіальному профоб'єднанню;
- органів поліції (у разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), що призвели до тяжких (у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого) чи смертельних наслідків, смерті працівника під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків).

Для випадків, що підлягають спеціальному розслідуванню, у повідомленні про нещасний випадок, що надається територіальному органу Держпраці, роботодавцем зазначаються кандидатури представників підприємства (установи, організації) та уповноваженого органу чи наглядової ради підприємства (у разі її утворення) (із зазначенням їх прізвища, імені, по

батькові, посади, контактних телефонів) для включення їх до складу спеціальної комісії.

Держпраці та/або її територіальним органом утворюється комісія із спеціального розслідування (далі – спеціальна комісія). Спеціальна комісія утворюється протягом одного робочого дня після отримання від роботодавця письмового повідомлення про нещасний випадок або за інформацією, отриманою з інших джерел (органу досудового розслідування, звернень потерпілого або членів його сім'ї чи уповноваженої ними особи, первинних організацій і територіальних об'єднань профспілок).

До складу спеціальної комісії входять:

- посадова особа Держпраці та/або її територіального органу (голова комісії);
- представник робочого органу Пенсійного фонду;
- представник уповноваженого органу чи наглядової ради підприємства (у разі її утворення) або місцевої держадміністрації чи органу місцевого самоврядування у разі, коли зазначений орган відсутній;
- керівник (спеціаліст) служби охорони праці підприємства (установи, організації) або посадова особа, на яку роботодавцем покладено виконання функцій з охорони праці, а у разі її відсутності – представник роботодавця;
- представник первинної організації профспілки, членом якої є постраждалий (у разі її відсутності – уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці);
- представник профспілкового органу вищого рівня або територіального профоб'єднання;
- представник місцевої держадміністрації або органу місцевого самоврядування у разі, коли нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) сталися з особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, фізичними

особами-підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства;

- лікар з гігієни праці територіального органу Держпраці (у разі настання гострого професійного захворювання (отруєння);
- посадові особи органів Держпродспоживслужби, ДСНС (у разі потреби та за відповідним погодженням).

У разі настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) на території іншого підприємства (установи, організації) до складу спеціальної комісії включаються представники такого підприємства (установи, організації).

У разі потреби до складу комісії можуть включатися посадові особи Держпраці та/або її територіального органу за галузевим напрямом.

Спеціальні розслідування нещасних випадків, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого, можуть проводитися комісією підприємства (установи, організації) у разі надання територіальним органом Держпраці письмового доручення роботодавцю протягом наступного робочого дня після отримання повідомлення про нещасний випадок.

Спеціальне розслідування групового нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), під час яких загинуло від двох до чотирьох осіб, проводиться спеціальною комісією, яка утворюється Держпраці або за її дорученням відповідним територіальним органом.

Спеціальне розслідування групового нещасного випадку, під час якого загинуло п'ять і більше осіб або травмовано 10 і більше осіб, проводиться спеціальною комісією, утвореною Держпраці.

У разі невиконання членами комісії (спеціальної комісії) обов'язків, визначених цим Порядком, голова комісії (спеціальної комісії) має право надсилати керівникам органів (підприємств, установ, організацій тощо), представники яких входять до складу комісії (спеціальної комісії), подання про

неналежне виконання ними обов'язків, визначених цим Порядком, та запит щодо визначення іншого представника для включення до складу комісії (спеціальної комісії).

Спеціальне розслідування нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) проводиться протягом 15 робочих днів.

Постанова [2] дозволяє зменшити склад спеціальної комісії, яка проводить розслідування під час бойових дій. Обов'язково повинні входити посадова особа територіального органу Держпраці (голова комісії); представник територіального органу Пенсійного фонду України, представник військової адміністрації (військово-цивільної адміністрації, місцевої держадміністрації чи органу місцевого самоврядування). За необхідності до участі в розслідуванні можуть бути залучені роботодавець або його представник, а також представник первинної організації профспілки (у разі його відсутності уповноважена найманими працівниками особа з питань охорони праці чи представник галузевої профспілки вищого рівня або територіального профоб'єднання) з включенням їх до складу комісії.

3. Класифікація нещасних випадків по зв'язку з виробництвом

3.1 Випадки, які визнаються пов'язаними з виробництвом

Порядок [1] визначає перелік обставин, за яких нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються **пов'язаними з виробництвом** і настає страховий випадок державного соціального страхування громадян. До них відносяться:

- 1) виконання потерпілим трудових (посадових) обов'язків згідно з внутрішнім трудовим розпорядком підприємства (установи, організації), у тому числі у відрядженні (згідно з внутрішнім трудовим розпорядком підприємства (установи, організації), на яке він відряджений);
- 2) перебування потерпілого на робочому місці, на території підприємства (установи, організації) або в іншому місці під час виконання трудових

(посадових) обов'язків чи завдань роботодавця з моменту прибуття на підприємство (в установу, організацію) до відбуття з нього, що фіксується відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації), у тому числі в робочий і надурочний час;

3) підготовка до роботи та приведення в порядок після закінчення роботи знарядь виробництва, засобів захисту, одягу, а також здійснення заходів щодо особистої гігієни, пересування працівника з цією метою по території підприємства (установи, організації) перед початком роботи та після її закінчення;

4) виконання завдань за письмовим розпорядженням роботодавця в неробочий час, під час відпустки, у вихідні, святкові та неробочі дні;

5) виконання потерпілим дій в інтересах підприємства (установи, організації), де він працює, що не належать до його трудових (посадових) обов'язків;

6) раптова смерть внаслідок гострої серцево-судинної недостатності, ішемічного інсульту, серцево-судинної недостатності або порушення мозкового кровообігу під час перебування на підземних роботах (видобування корисних копалин, будівництво (реконструкція, капітальний ремонт), технічне переоснащення шахт, рудників, копалень, метрополітенів, підземних каналів, тунелів та інших підземних споруд, проведення геологорозвідувальних робіт під землею) або після підйому на поверхню з даною ознакою, що підтверджено медичним висновком;

7) раптове погіршення стану здоров'я потерпілого, одержання травм або його смерть під час виконання трудових (посадових) обов'язків внаслідок впливу шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу, що підтверджено медичним висновком, або у разі, коли потерпілий не пройшов обов'язкового медичного огляду відповідно до законодавства, а робота, що виконувалася, протипоказана потерпілому відповідно до медичного висновку;

8) проїзд на роботу чи з роботи на транспортному засобі, що належить підприємству (установі, організації), або на іншому транспортному засобі, наданому роботодавцем відповідно до укладеного договору з іншим підприємством (установою, організацією);

9) проїзд згідно з установленим завданням і маршрутом до місця чи з місця відрядження на транспортному засобі (громадському, власному чи службовому тощо, в тому числі наданому іншим підприємством (установою, організацією) на підставі письмової угоди з роботодавцем про надання послуг з перевезення), що підтверджується документально та відшкодовується роботодавцем;

10) використання власного транспортного засобу в інтересах підприємства (установи, організації) з дозволу або за письмовим дорученням роботодавця (безпосереднього керівника робіт);

11) перебування потерпілого у транспортному засобі або на його стоянці, на території вахтового селища, в тому числі під час змінного відпочинку, якщо настання нещасного випадку пов'язане з виконанням потерпілим трудових (посадових) обов'язків або з впливом на нього шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

12) прямування до об'єкта (між об'єктами) обслуговування за затвердженим маршрутом або до будь-якого об'єкта за дорученням роботодавця;

13) перебування на території підприємства (установи, організації) або в іншому визначеному роботодавцем місці у зв'язку з проведенням виробничої наради, одержанням заробітної плати, проходженням обов'язкового медичного огляду, навчання тощо або проведенням з дозволу чи за ініціативою роботодавця професійних і кваліфікаційних конкурсів, спортивних заходів, передбачених колективним договором, за наявності відповідного рішення (наказу, розпорядження тощо) роботодавця;

14) надання підприємством (установою, організацією) благодійної допомоги іншим підприємствам (установам, організаціям) за наявності відповідного рішення (наказу, розпорядження тощо) роботодавця;

15) однократний вплив на працівника шкідливих чи небезпечних виробничих факторів, внаслідок яких у нього виникло гостре професійне захворювання (отруєння), за наявності висновку закладу охорони здоров'я;

16) вплив небезпечних, шкідливих або інших виробничих факторів під час технологічної перерви або перерви для відпочинку чи харчування на території підприємства (установи, організації) згідно з правилами внутрішнього трудового розпорядку, що підтверджено висновком закладу охорони здоров'я або експертної комісії;

17) заподіяння потерпілому тілесних ушкоджень іншою особою або його вбивство під час виконання чи у зв'язку з виконанням трудових (посадових) обов'язків або дій в інтересах підприємства (установи, організації) незалежно від початку досудового розслідування, крім випадків з'ясування з іншою особою особистих стосунків невиробничого характеру, що встановлено комісією з розслідування та/або підтверджено висновком компетентних органів;

18) погіршення стану здоров'я внаслідок отруєння алкоголем, наркотичними засобами, токсичними чи отруйними речовинами, а також їх дії (асфіксія, зупинка серця тощо), що підтверджено медичним висновком, якщо це пов'язано із застосуванням таких речовин у виробничому процесі чи порушенням вимог щодо їх зберігання та транспортування;

19) ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій на виробничих об'єктах і транспортних засобах, що використовуються підприємством (установою, організацією);

20) скоєння самогубства працівником плавскладу на суднах морського, річкового та рибпромислового флоту в разі перевищення обумовленого колективним договором строку перебування у рейсі або його смерті під час

перебування у рейсі внаслідок впливу шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу;

21) оголошення працівника померлим внаслідок зникнення під час виконання ним трудових (посадових) обов'язків (відповідно до ухваленого рішення суду);

22) одержання травм під час використання транспортних засобів, устаткування, інструментів, матеріалів тощо, що належать і використовуються підприємством (установою, організацією), у разі їх несправності, що підтверджено відповідними висновками;

23) одержання травм або смерть потерпілого під час виконання трудових (посадових) обов'язків у разі перебування його у стані алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння, підтвердженого відповідним медичним висновком, за наявності технічних або організаційних причин настання нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння) або у разі, коли потерпілий не був відсторонений від виконання робіт відповідно до вимог правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації) або колективного договору;

24) виконання фізичною особою-підприємцем виду робіт, зазначеного в документах обов'язкової звітності, за обставин, зазначених у підпунктах 1-23 цього пункту;

25) виконання робіт особами, які працюють на умовах цивільно-правового договору, на інших підставах, передбачених законом, особами, які провадять незалежну професійну діяльність, членами фермерського господарства за обставин, зазначених у підпунктах 1-23 цього пункту;

26) виконання робіт особою, яка фактично допущена до роботи без оформлення трудового договору (контракту), у разі підтвердження факту перебування потерпілого у трудових відносинах з роботодавцем за обставин, зазначених у підпунктах 1-23 цього пункту.

3.2 Випадки, які визнаються не пов'язаними з виробництвом

Нещасний випадок та/або гостре професійне захворювання (отруєння) визнаються не пов'язаними з виробництвом у разі:

- 1) вчинення потерпілим кримінального правопорушення, що встановлено обвинувальним вироком суду або постановою (ухвалою) про закриття кримінального провадження за nereабілітуючими підставами;
- 2) смерті працівника від загального захворювання;
- 3) самогубства, що підтверджено висновками судово-медичної експертизи та/або відповідною постановою про закриття кримінального провадження.

4. Види інструктажів з охорони праці

Працівники під час прийняття на роботу та періодично, повинні проходити на підприємстві інструктажі з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також з правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

За характером і часом проведення інструктажів з питань охорони праці (далі – інструктажі) поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий [6].

Вступний інструктаж проводиться з усіма працівниками, які приймаються на постійну або тимчасову роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади; з працівниками інших організацій, які прибули на підприємство і беруть безпосередню участь у виробничому процесі або виконують інші роботи для підприємства; з учнями та студентами, які прибули на підприємство для проходження трудового або професійного навчання; з екскурсантами у разі екскурсії на підприємство.

Вступний інструктаж проводиться спеціалістом служби охорони праці або іншим фахівцем відповідно до наказу (розпорядження) по підприємству,

який в установленому Типовим положенням порядку пройшов навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

Вступний інструктаж проводиться в кабінеті охорони праці або в приміщенні, що спеціально для цього обладнано, з використанням сучасних технічних засобів навчання, навчальних та наочних посібників за програмою, розробленою службою охорони праці з урахуванням особливостей виробництва. Програма та тривалість інструктажу затверджуються керівником підприємства.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці, який зберігається службою охорони праці або працівником, що відповідає за проведення вступного інструктажу, а також у наказі про прийняття працівника на роботу.

Первинний інструктаж проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) на підприємство або до фізичної особи, яка використовує найману працю;
- який переводиться з одного структурного підрозділу підприємства до іншого;
- який виконуватиме нову для нього роботу;
- відрядженим працівником іншого підприємства, який бере безпосередню участь у виробничому процесі на підприємстві.

Первинний інструктаж проводиться з учнями, курсантами, слухачами та студентами навчальних закладів до початку трудового або професійного навчання та перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо.

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за діючими на підприємстві інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт.

Повторний інструктаж проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником або групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

Повторний інструктаж проводиться в терміни, визначені нормативно правовими актами з охорони праці, які діють у галузі, або роботодавцем (фізичною особою, яка використовує найману працю) з урахуванням конкретних умов праці, але не рідше:

- на роботах з підвищеною небезпекою – 1 раз на 3 місяці;
- для решти робіт – 1 раз на 6 місяців.

Позаплановий інструктаж проводиться з працівниками на робочому місці або в кабінеті охорони праці:

- при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці, а також при внесенні змін та доповнень до них;
- при зміні технологічного процесу, заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів, вихідної сировини, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;
- при порушеннях працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;
- при перерві в роботі виконавця робіт більш ніж на 30 календарних днів – для робіт з підвищеною небезпекою, а для решти робіт – понад 60 днів.

Позаплановий інструктаж з учнями, студентами, курсантами, слухачами проводиться під час проведення трудового і професійного навчання при порушеннях ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що можуть призвести або призвели до травм, аварій, пожеж тощо.

Позаплановий інструктаж може проводитись індивідуально з окремим працівником або з групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

Цільовий інструктаж проводиться з працівниками при ліквідації аварії або стихійного лиха та при проведенні робіт, на які відповідно до законодавства, оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження. Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі проводить безпосередній керівник робіт (начальник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці, особою, яка проводила інструктаж. При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів, протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань. При незадовільних результатах перевірки знань після цільового інструктажу допуск до виконання робіт не надається. Повторна перевірка знань при цьому не дозволяється.

Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів та їх допуск до роботи, особа, яка проводила інструктаж, уносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці. Сторінки журналу реєстрації інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

У разі виконання робіт, що потребують оформлення наряду-допуску, цільовий інструктаж реєструється в цьому наряді-допуску, а в журналі реєстрації інструктажів – не обов'язково.

Перелік професій та посад працівників, які звільняються від повторного інструктажу, затверджується роботодавцем. До цього переліку можуть бути зараховані працівники, участь у виробничому процесі яких не пов'язана з

безпосереднім обслуговуванням об'єктів, машин, механізмів, устаткування, застосуванням приладів та інструментів, збереженням або переробкою сировини, матеріалів тощо.

5. Класифікація травм за ступенем тяжкості

Визначення ступеня тяжкості травм, отриманих на виробництві, проводиться з метою віднесення нещасних випадків до таких, що спричинили тяжкі наслідки, у тому числі з можливою інвалідністю потерпілого, і які підлягають спеціальному розслідуванню.

Кваліфікуючими ознаками тяжкості травм, отриманих в результаті нещасного випадку на виробництві (далі – травми), є характер отриманих ушкоджень, ускладнення та наслідки, пов'язані з цими ушкодженнями.

За ступенем тяжкості травми розподіляються на 2 категорії: тяжкі і легкі [5].

До тяжких травм відносяться травми, що перелічені у п.1-3 Додатку 9.

До легких травм відносяться ушкодження, що не вказані в п. 1-3 та розлади здоров'я з тимчасовою втратою працездатності тривалістю до 60 днів.

Медичні працівники, що надають особі, яка постраждала, першу медичну допомогу, не видають висновку про тяжкість ушкодження. До їх компетенції належить визначення характеру подальшого лікування потерпілого (амбулаторне або стаціонарне), а також констатація летального результату.

Медичний висновок про ступінь тяжкості виробничої травми дають на запит роботодавця та/або голови комісії з розслідування нещасного випадку на виробництві лікарсько-експертні комісії (ЛЕК) лікувально-профілактичного закладу, де здійснюється лікування особи, що постраждала, в строк до 1 доби з моменту надходження запиту.

6. Класифікація причин нещасних випадків, видів подій і обладнання, що призвели до нещасного випадку, професійного захворювання (отруєння), аварії

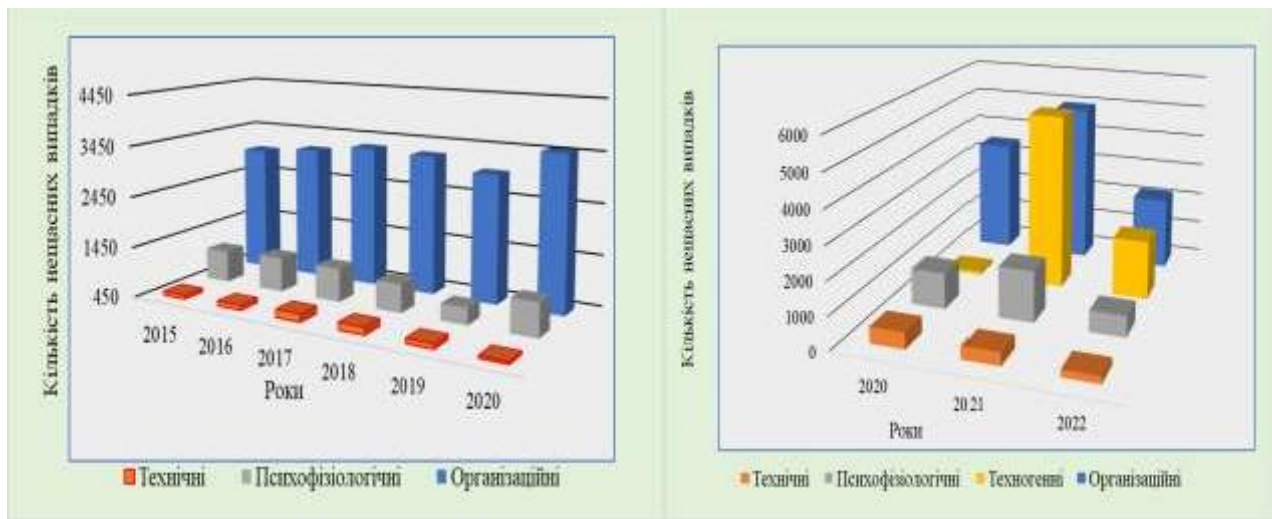
У пункті 5 акту за формою Н-1 зазначається і кодується вид події, що призвела до нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії відповідно до розділів 1 Класифікатора видів подій, причин, обладнання, устаткування, машин, механізмів, транспортних засобів, що призвели до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії (далі – Класифікатор), зазначеного в Додатку 10. Наприклад, дія шкідливих і токсичних речовин кодується як |07|.

Згідно Порядку [1] розрізняють наступні групи причин нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння, аварії) :

- технічні,
- організаційні,
- психофізіологічні,
- техногенні, природні, екологічні та соціальні (далі – техногенні).

Перелік причин і їх кодування приведені у розділі 2 Класифікатора (див. Додаток 10). Основна причина нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії зазначається і кодується першою. Якщо супутніх причин нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії більш як три, інші причини зазначаються лише у текстовій частині без кодування. Після викладення кожної причини зазначаються статті, розділи, пункти нормативно-правових актів з охорони праці, дорожнього руху, державних стандартів, інструкцій з безпечного проведення робіт і посадових інструкцій тощо, вимоги яких було порушено.

Як показали дані розслідування нещасних випадків на виробництві в Україні за останні роки [7], найбільша кількість травм трапилася у 2015-2020 роках з організаційних причин, а у 2021 році – з техногенних причин (рис. 1), що було пов'язано з пандемією коронавірусної інфекції SARS-CoV-2.

а) б)
Рисунок 1 – Причини нещасних випадків на виробництві в Україні:
а) у 2015-2020 роках; б) у 2020-2022 роках.

Якщо розглядати організаційні причини, то найбільша кількість нещасних випадків трапилася через порушення трудової дисципліни – невиконання вимог інструкцій з охорони праці, невиконання посадових обов’язків, а також через порушення вимог безпеки під час експлуатації транспорту загального користування і порушення технологічного процесу (рис. 2).

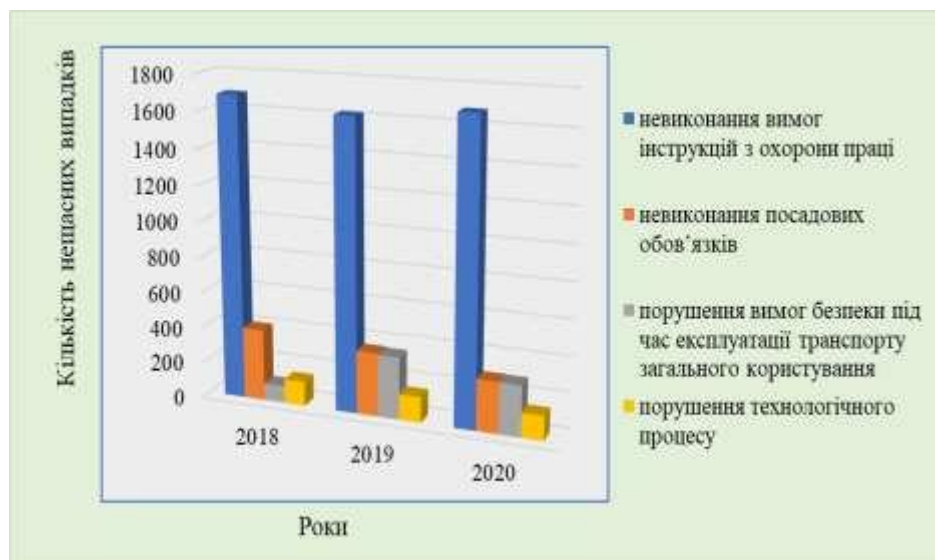

Рисунок 2 – Основні організаційні причини нещасних випадків

Шкідливий або небезпечний фактор та його значення наводяться та кодуються відповідно до ДСТУ 2293-2014 :

- 4.14 – небезпечний виробничий чинник, вплив якого на людину призводить до травм, погіршення здоров'я чи смерті;
- 4.15 – шкідливий виробничий чинник, вплив якого на людину може призвести до захворювання, зниження працездатності та/чи негативного впливу на здоров'я нащадків. Залежно від кількісної характеристики (рівня, концентрації тощо) і тривалості впливу шкідливий виробничий чинник може стати небезпечним.

Обладнання, устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, що призвели до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії кодується відповідно до розділу 3 Класифікатора, який наведено у Додатку 10. Наприклад: устаткування енергетичне – |311|. Якщо у переліку відсутнє устаткування, що призвело до нещасного випадку та/або гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, таке устаткування записується під кодом |969| як "інше".

7. Порядок виконання роботи

1. Ознайомитися з положеннями розділу 1 щодо розслідування нещасних випадків комісією підприємства.

2. По завданню викладача ознайомитися з матеріалами розслідування одного з нещасних випадків (з робітником-верстатником, робітником-слюсарем, лаборантом хімічної лабораторії), які приведені нижче. Дату нещасного випадку потрібно взяти близькою до дати проведення практичного заняття.

3. Назначити комісію з розслідування, визначив хто входить до її складу і хто її очолює.

4. На базі представлених матеріалів справи з'ясувати обставини і причини нещасного випадку, стан робочого місця, устаткування, організації робіт, відповідність умов праці вимогам стандартів з охорони праці.

5. Заповнити за вказівкою викладача акт за формою Н-1 або наступні пункти акту (Додаток 1) :

- п. 1 – привести ПІБ потерпілого, стать, дату народження, стаж роботи потерпілого на даному робочому місці, дати проведення навчання і перевірки знань з охорони праці, а також дати проведенні необхідних інструктажів. Дати проведення заходів кодуються так: число та місяць приводяться відповідно до їх порядкових номерів, а рік – двома останніми цифрами, наприклад, дата «10 січня 2024 р.» кодується як |1|0|0|1|2|4|. Стать кодується так: 1 – чоловіча, 2 – жіноча. Число, місяць і рік народження потерпілого зазначаються повністю, а кодується число повних років на день настання нещасного випадку, наприклад, |49|. Зазначається і кодується число повних років загального стажу роботи і роботи, під час виконання якої стався нещасний випадок, наприклад, 5 років кодується як |5|.

- п. 5 – скориставшись Класифікатором, який приведено в Додатку 10, вказати вид і код події, код устаткування, машин, механізмів, транспортних засобів, що призвели до настання нещасного випадку, коди причин (технічних, організаційних, психофізіологічних, техногенних, природних, екологічних чи соціальних) того, що трапилось, виділив основну (вказати першою) та супутні;

- п. 7 – зробити висновки комісії;

- п. 8 – встановити осіб, які допустили порушення вимог законодавства з охорони праці;

- п. 9 – запропонувати заходи щодо запобігання подібних нещасних випадків.

6. Проаналізувати у групі правильність і вірогідність зроблених висновків та оцінок, а також вплив на наслідки розслідування різних точок зору, які виникають у процесі обговорення.

8. Матеріали розслідування нещасного випадку з робітником-верстатником

Учасники ситуації:

1. Потерпілий: Олексієнко В. І.
2. Генеральний директор заводу: Іваненко І. О.
3. Головний механік заводу: Швидкий В. Г.
4. Начальник цеху М-4: Савченко А. П.
5. Старший інженер відділу охорони праці: Симоненко М. Ф.
6. Представник первинної профспілки заводу: Габарчук Л. С.
7. Електрослюсар ремонтного цеху: Бовт М. М.
8. Майстер цеху М-4: Бойко В. В.
9. Представник територіального органу Пенсійного фонду: Кридов Є. І.
10. Майстер ремонтного цеху Вареник П. Ф.

До комісії з розслідування нещасного випадку, що мав місце « ____ » _____ 20 ____ р.
з верстатником цеху М-4 Олексієнком В. І. на
протяжній дільниці, майстра цеху М-4 Бойка В. В.

Доповідна записка

« ____ » _____ 20 ____ р. о 10 год 30 хв на протяжному верстаті (модель 1171, інв. № 178) під час роботи робітник Олексієнко В. І. отримав травму кисті лівої руки. Робітника відправили в медпункт, де йому надали медичну допомогу. Нині він перебуває вдома, оскільки тимчасово втратив працездатність. Нещасний випадок стався за таких обставин. Виконували протяжку шпоночної канавки у шківі. Під час роботи мав місце перекид шківів в пристрої. Робітник Олексієнко В. І. зупинив верстат кнопкою «Стоп» у крайньому положенні каретки і почав виправляти руками шків. При цьому випадково тілом натиснув на кнопку «Пуск», каретка почала рухатися і

придавила кисть лівої руки між пристроєм і головкою каретки.

Почувши крик, я прибіг на місце події. Олексієнко В. І., зігнувшись від болю, притискуючи ліву кисть до тіла, голосно стогнав. Верстат працював. Я вимкнув верстат і разом з робітником Наливайком О. С. відвів Олексієнка В. І. у заводський медпункт, де йому було надано першу допомогу. Була викликана швидка допомога, яка доставила Олексієнка В. І. до лікувального закладу.

Підпис

Штамп

_____
(найменування закладу охорони здоров'я,

_____
ініціали та прізвище керівника)

ЕКСТРЕНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок/гостре професійне захворювання (отруєння)

Видано Харківському заводу агрегатних верстатів про те, що потерпілий Олексієнко Віктор Іванович, 27 років, був доставлений в науково-дослідний інститут ортопедії і травматології «__»_____20__р. об 11 год. 45 хв.

Діагноз: травматичний закритий перелом проксимальної фаланги п'ятого пальця кисті без зміщення.

Згідно з «Класифікатором розподілу травм за ступенем тяжкості» пошкодження є тяжкою виробничою травмою.

Зав. відділенням (головний лікар)

Підпис

Лікар

Підпис

(Місце печатки лікувальної установи) «__»_____ 20__ р.

НАКАЗ №

«__»_____22__р.

м. Харків

Про створення комісії з розслідування нещасного випадку

«__»_____ 22__ р. об 10 годині 30 хвилин верстатник цеху М-4 Олексієнко В. І. під час роботи на протяжному верстаті (модель 1171, інв. №

178) отримав травму кисті лівої руки. Відповідно до постанови КМУ від 17.04.2019 р. № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві», з метою розслідування нещасного випадку, що стався з Олексієнком Віктором Івановичем наказую:

1. Створити комісію для розслідування нещасного випадку у складі:

- керівника відділу охорони праці Симоненка М. Ф. – голова комісії;
- громадського інспектора з охорони праці профспілки заводу Габарчука Л. С. – член комісії;
- представника територіального органу Пенсійного фонду України Кридова Є. І. – член комісії;
- головного механіка заводу Швидкого В. Г. – член комісії.

2. Заступнику директора з господарських питань Вовку І. Ф. невідкладно вирішити питання щодо розміщення комісії з розслідування нещасного випадку в окремому робочому кабінеті, укомплектованому належною оргтехнікою та засобами зв'язку.

3. Комісії:

- провести розслідування нещасного випадку, що стався з Олексієнком В. І., з'ясувавши обставини і причини його настання, протягом п'яти робочих днів з дня утворення комісії;
- розробити план заходів щодо запобігання в подальшому подібних нещасних випадків;
- здійснити інші необхідні заходи, передбачені пунктом 33 Порядку;
- передати мені не пізніше наступного робочого дня після підписання акту за формою Н-1 матеріали розслідування та примірники таких актів для їх розгляду й затвердження.

4. Керівникам виробничих підрозділів до «__»_____20__р. провести позапланові інструктажі з охорони праці з працівниками, що працюють з електроінструментом.

5. Начальнику відділу кадрів Майданенко Н. А. в термін до «__» ____ 20__р. ознайомити під підпис із цим наказом вказаних у ньому осіб.
6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Генеральний директор заводу агрегатних верстатів

Іваненко І. О.

Протокол

огляду місця нещасного випадку,

що мав місце «__»_____ 20__р. об 10 год. 30 хв. на протяжному верстаті в цеху М-4 з робітником-верстатником Олексієнко В. І.

Комісія з розслідування нещасного випадку у складі: голови – старшого інженера відділу охорони праці Симоненко І. В., та членів комісії – представника профспілки заводу Габарчука Л. С., представника територіального органу Пенсійного фонду Кридова Є. І., головного механіка заводу Швидкого В. Г., оглянула місце події. У процесі огляду встановлено:

- верстат був в охайному стані, підлога чиста, підхід до верстату не захищений сторонніми предметами;
- є табличка з написом «Відповідальність за експлуатацію верстата покладено на майстра цеху Бойка В. В.»;
- деталь, що оброблялася (шків), мала перекіс у пристрої через недостатнє затягування кріпильних болтів. Робітник Олексієнко В. І. недостатньо закріпив заготовку. Під час огляду верстата було виявлено, що кнопка «Пуск» виступає із гнізда на 2,5 мм.

Голова комісії
Члени комісії

Підпис
Підписи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Генеральний директор І. О. Іваненко

«___» _____ 20__ р.

АКТ

технічної експертизи протяжного верстата

мод. 1171, інв. № 178, встановленого в цеху М-4 на протяжній дільниці

Комісія технічної експертизи у складі: голови – головного механіка заводу Швидкого В. Г., членів комісії – начальника цеху М-4 Савченка А. П., майстра цеху М-4 Бойка В. В., майстра ремонтного цеху Вареника П. Ф., старшого інженера відділу охорони праці заводу Симоненка М. Ф. оглянула і виконала технічну експертизу протяжного верстата мод. 1171, інв. № 178, встановленого в цеху М-4 (начальник цеху Савченко А. П., майстер цеху Бойко В. В.), за роботою на якому «___» _____ 20__ р. об 10 год. 30 хв. стався нещасний випадок із робітником-верстатником Олексієнком В. І.

У процесі огляду і технічної експертизи встановлено:

- верстат був в охайному стані, зовнішніх пошкоджень не мав, прибирався своєчасно;
- відповідальність за експлуатацію верстата покладено на майстра цеху Бойка В. В.;
- верстат мод. 1171 зазнав середнього ремонту згідно з графіком планово-попереджувальних ремонтів «___» _____ 20__ р. і був зданий в експлуатацію «___» _____ 20__ р. актом № 92 від «___» _____ 20__ р.;
- паспортні характеристики верстата відповідають фактичним;
- «___» _____ 20__ р. за заявою майстра цеху Бойка В. В. на верстаті замінено пусковий пристрій електрослюсарем ремонтного цеху Бовтом М. М.;
- є відповідні записи в паспорті верстата про середній ремонт згідно з графіком планово-попереджувальних ремонтів і наступний поточний ремонт;
- новий пусковий пристрій, встановлений на верстаті «___» _____ 20__ р. електрослюсарем Бовтом М. М., мав заводський дефект: кнопка «Пуск»

виступає над кришкою корпусу.

Для подальшої експлуатації верстата пусковий пристрій треба замінити на бездефектний.

Голова комісії

Підпис

Члени комісії

Підписи

ВИТЯГ

із загальних правил техніки безпеки і виробничої санітарії для підприємств машинобудування

152. Під час кнопочного вмикання устаткування і механізмів кнопки вмикання мають бути потоплені на 3...5 мм за габаритні розміри пускової коробки. Контакти кнопки мають бути захищені від потрапляння пилю і стружки, а також від дії на них емульсій, масл та інших рідин, що їх використовують у роботі.

ПРОТОКОЛ

бесіди з потерпілим – робітником цеху М-4 Олексієнком В. І.

Бесіду провели « __ » _____ 20 ____ р. старший інженер відділу охорони праці заводу Симоненко М. Ф. і старший громадський інспектор Габарчук Л. С.

Запитання: Чи знали ви, що на вашому верстаті кнопка «Пуск» не утоплена в гнізді?

Відповідь: Знав, але не надавав цьому серйозного значення.

Запитання: Чи повідомляли ви майстру про несправність?

Відповідь: Ні, не повідомляв.

Запитання: Чому, на вашу думку, мав місце перекис заготовки в пристрої?

Відповідь: Мабуть, я недостатньо затягнув кріпильні болти.

Запитання: Коли ви проходили останній інструктаж на робочому місці?

Відповідь: Точно не пам'ятаю. Здається, в серпні 20__р.

Запитання: Під час проведення інструктажу чи звертали вашу увагу на правильне розміщення кнопок «Стоп» і «Пуск» пускового пристрою?

Відповідь: Ні, це загальновідомо.

Старший інженер відділу охорони праці

Підпис

Старший громадський інспектор заводського комітету

Підпис

До комісії з розслідування нещасного випадку з верстатником цеху М-4 Олексієнком В. І. електрослюсаря ремонтного цеху заводу Бовта М. М.

Пояснювальна записка.

Майстер ремонтного цеху Вареник П. Ф. «__»_____ 20__р. видав мені завдання замінити пускач на протяжному верстаті мод. 1171, інв. № 178 в цеху М-4.

Узявши в коморі пускач, я оглянув його; мені здалося, що кнопка «Пуск» у гнізді була дещо завищена. Проте в коморі іншого пускача не було, і я вирішив поставити цей замість зіпсованого. Роботу прийняв у мене майстер цеху М-4 Бойко В. В.

Підпис

До комісії з розслідування нещасного випадку, що стався з робітником цеху М-4 Олексієнком В. І., майстра цеху М-4 Бойко В. В.

Пояснювальна записка.

Після обідньої перерви « __ »_____ 20__р. електрослюсар ремонтного

цеху Бовт М. М. попросив, щоб я перевінив вмикання протяжного верстата, мод. 1171, інв. № 178, на якому він виконував заміну пускача за моєю заявкою. Електрослюсар Бовт М. М. не звернув мою увагу на те, що кнопка «Пуск» трохи виступає з гнізда. Я цього не помітив. Натиснувши на кнопку «Пуск» і переконавшись, що верстат умикається з достатнім зусиллям, я прийняв роботу.

Підпис

До комісії з розслідування нещасного випадку, що стався з робітником цеху М-4 Олексієнком В. І.

Довідка відділу кадрів

1. Міністерство	Верстатобудування
2. Назва підприємства	Завод агрегатних верстатів
3. Адреса підприємства	м. Харків, вул. Пащенківська, 22
4. Прізвище, ім'я, по батькові	Олексієнко Віктор Іванович
5. Вік	27 років
6. Табельний номер	214
7. Професія	Оператор протяжного верстата
8. Цех, дільниця	М-4, дільниця обробки корпусних
9. Загальний стаж роботи	2 роки
10. Стаж роботи на протяжному верстаті	2 роки
11. Вступний інструктаж (дата)	«___» _____р.
12. Первинний інструктаж на робочому місці	«___» _____р.
13. Повторний інструктаж	«___» _____р.

Начальник відділу кадрів заводу

Майданенко Н. А.

9. Матеріали розслідування нещасного випадку з робітником- слюсарем

Учасники ситуації:

1. Потерпілий: Петренко В. М.
2. Начальник ремонтного цеху Орлик І. П.
3. Майстер цеху: Зуй С. П.
4. Генеральний директор заводу Тимошенко В. П.
5. Керівник відділу охорони праці Сидоренко І. В.
6. Бригадир слюсарів: Вітренко І. К.
7. Комісія технічної експертизи: голова – начальник технологічного відділу Котко В. М.; члени комісії – механік ремонтного цеху Васько Л. П., старший інженер відділу головного енергетика заводу Мельник П. М.
8. Лікар заводського медпункту: Колотенко В. Д.
9. Представник територіального органу Пенсійного фонду Кридов Є. І.
10. Посадова особа територіального органу Держпраці Сват Г. Г.
11. Громадський інспектор з охорони праці профспілки заводу Сокіл І. І.
12. Свідок, який надавав допомогу потерпілому, слюсар сусіднього робочого поста Іванченко І. М.

Повідомлення (телефоном)

майстра ремонтного цеху Зуя С. П. начальнику цеху Орлику І. П. про нещасний випадок у цеху зі слюсарем ремонтного цеху Петренко В. М.

Сьогодні о 10.00 слюсар Петренко В. М. дістав електротравму, працюючи електродрилем. Потерпілий у непритомному стані. Першу допомогу йому надають слюсар сусіднього поста Іванченко І. М. і бригадир слюсарів Вітренко І. К. Про це заявлено в медпункт заводу. Лікар прибув на місце події.

Повідомлено внутрішньозаводським телефоном о 10 год 20 хв.

«___»_____ 20____ р.

Повідомлення (телефоном)

начальника цеху Орлика І. П. генеральному директору заводу Тимошенку В. П.
про нещасний випадок зі слюсарем ремонтного цеху Петренком В. М.

Сьогодні о 10.00 слюсар Петренко В. М. дістав електротравму, працюючи електродрилем. Потерпілий був у непритомному стані декілька хвилин. Першу допомогу йому надають слюсар сусіднього поста Іванченко І. М. і бригадир слюсарів Вітренко І. К. Про це заявлено в медпункт заводу. Лікар прибув на місце події. Про нещасний випадок повідомив майстер Зуй С. П. Повідомлено внутрішньозаводським телефоном о 10.40 «___»_____20___р.

Повідомлення (телефоном)

Генерального директора заводу Тимошенка В. П.
заступнику голови управління територіального органу Держпраці Свату Г. Г.

Сьогодні о 10.00 слюсар ремонтного цеху Петренко В. М. отримав електротравму, працюючи електродрилем. Потерпілий втратив свідомість. Йому було оказано першу медичну допомогу лікарем медпункту заводу. Письмове повідомлення відправлено в управління територіального органу Держпраці та в робочий орган Фонду соціального страхування від нещасних випадків.

Повідомлено міським телефоном о 11 год. 00 хв. «___»_____20___р.

Генеральному директору заводу «Прогрес» Тимошенку В. П.
заступника голови управління
територіального органу Держпраці Свата Г. Г.

Доручення.

Доручаю провести розслідування нещасного випадку, який стався зі слюсарем вашого заводу Петренком В. М. і призвів до електротравми, комісією підприємства

«___»_____20___р.

Підпис

НАКАЗ №

«___»_____22__р.

м. Харків

Про створення комісії з розслідування нещасного випадку

«___»_____22__р. об 10 годині 00 хвилин слюсар ремонтного цеху Петренко В. М. під час роботи з електродриллю отримав електротравму і втратив на де-який час свідомість. Відповідно до постанови КМУ від 17.04.2019 р. № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві», з метою розслідування нещасного випадку, що стався з Петренком Віктором Миколайовичем наказую:

1. Створити комісію для розслідування нещасного випадку у складі:

- керівника відділу охорони праці Сидоренка І. В. – голова комісії;
- громадського інспектора з охорони праці профспілки заводу Сокіла І. І. – член комісії;
- представника територіального органу Пенсійного фонду Кридова Є. І. – член комісії;
- начальника технологічного відділу Котка В. М. – член комісії.

2. Заступнику директора з господарських питань Сабку І. Ф. невідкладно вирішити питання щодо розміщення комісії з розслідування нещасного випадку в окремому робочому кабінеті, укомплектованому належною оргтехнікою та засобами зв'язку.

3. Комісії:

- провести розслідування нещасного випадку, що стався з Петренком В. М., з'ясувавши обставини і причини його настання, протягом п'яти робочих днів з дня утворення комісії;
- розробити план заходів щодо запобігання в подальшому подібних нещасних випадків;
- здійснити інші необхідні заходи, передбачені пунктом 33 Порядку;

- передати мені не пізніше наступного робочого дня після підписання акту за формою Н-1 матеріали розслідування та примірники таких актів для їх розгляду й затвердження.

4. Керівникам виробничих підрозділів до «__»_____20__р. провести позапланові інструктажі з охорони праці з працівниками, що працюють з електроінструментом.

5. Начальнику відділу кадрів Майстренку Н. А. в термін до «__» ____20__р. ознайомити під підпис із цим наказом вказаних у ньому осіб.

6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Генеральний директор заводу «Прогрес»

Тимошенко В. П.

Протокол огляду місця нещасного випадку
у ремонтному цеху заводу зі слюсарем IV розряду
з ремонту технологічного устаткування Петренком В. М.

Комісія з розслідування нещасного випадку в складі: голови комісії – керівника відділу охорони праці Сидоренка І. В., членів комісії – громадського інспектора з охорони праці профспілкового комітету заводу Сокіла І. І., представника Пенсійного фонду Кридова Є. І. і начальника технологічного відділу Котка В. М. – оглянула місце нещасного випадку.

Установлено, що нещасний випадок мав місце на робочому посту № 3 дільниці цеху ремонту технологічного устаткування.

На місці події виявлено наступне:

- у слюсарних лещатах затиснута заготовка зі сталевго листа габаритними розмірами 200х200 мм з п'ятьма просвердленими отворами і розпочатим шостим;

- біля свердлильного верстата, на підлозі, лежав вимкнений із мережі електродриль напругою 220 В з силуміновим корпусом;

- захисних засобів (діелектричних ковдр, рукавиць, калош) на робочому

місці не було, вони були там, де мали зберігатися.

Голова комісії

Підпис

Члени комісії

Підписи

«___»_____ 20____ р.

До комісії з розслідування нещасного випадку зі слюсарем
Петренком В. М. слюсаря Іванченка І. М.

Пояснювальна Записка.

Я, Іванченко Ігор Миколайович, «___»_____20__ р. працював на сусідньому робочому посту з потерпілим слюсарем Петренком Віктором Миколайовичем. Раптом я помітив неприродне положення Петренка В. М. : він повільно сідав на підлогу, не вимкнувши і не випускаючи з рук електродріль. Я підбіг до нього, вимкнув електродріль з розетки і помітив, що електродріль димить. Я вирішив, що мав місце пробій напруги на корпус, і Петренка уразив електричний струм. Петренко В. М. лежав на підлозі непритомний. Я почав кликати на допомогу й одночасно перевіряти пульс і дихання потерпілого. Поклавши Петренка на спину, я розстібнув йому гудзики біля коміра і поясний ремінь. Майстру цеху Зую С. П., який підбіг, я сказав, що потрібні нашатирний спирт, холодна вода. Невдовзі флакон із нашатирним спиртом, вату і воду приніс бригадир Вітренко І. К. Перед цим я підклав під потерпілого одяг, узятий із шафи, і почав бризкати йому в обличчя водою, легенько поплескуючи долонями по щоках. Потім змочену в нашатирному спирті вату наблизив до носа потерпілого. Через деякий час Петренко розплющив очі і спробував підвестися. Я сказав, щоб він не робив цього, запропонувавши почекати лікаря. Майстер Зуй С. П. в цей час викликав лікаря і повідомив телефоном про те, що сталося, начальнику цеху. Невдовзі прибув лікар заводського медпункту Колотенко В. Д. і оглянув потерпілого. У супроводі лікаря і бригадира Вітренка І. К. потерпілого відправили в медпункт заводу.

Підпис

Протокол

бесіди з потерпілим – слюсарем ремонтного цеху заводу Петренком В. М. про нещасний випадок, що стався з ним «__»_____20__р. о 10.00.

Бесіду провели «__»_____20__р. о 12.00 у медпункті заводу керівник відділу охорони праці Сидоренко І. В. і громадський інспектор з охорони праці Сокіл І. І.

Запитання: Від кого ви одержали завдання на виготовлення панелі?

Відповідь: Ранком о 8.00 майстер цеху Зуй С. П. (у присутності бригадира слюсарів Вітренка І. К.) дав мені завдання виготовити панель і вручив її робоче креслення.

Запитання: Чи давали вам інструктаж про засоби безпеки під час виконання цього завдання?

Відповідь: Ні. Майстер цеху, даючи завдання, сказав, що все потрібне для роботи можна одержати на складах матеріального забезпечення та інструментів.

Запитання: Що ви одержали на складі для виконання цього завдання?

Відповідь: На складі матеріального забезпечення я одержав сталевий лист, а на складі інструментів – ножівку для металу, три ножівкових полотна, зубило, молоток, слюсарний набір для розмічання листа, набір свердел, електродріль у силуміновому корпусі напругою 220 В. Я спочатку просив електродріль на 36 В, але його вже не було. Оскільки на робочому місці були розетки на 36 і 220 В, я погодився виконати роботу дрилем напругою 220 В.

Запитання: Як було обладнане робоче місце для роботи електродрилем? Як ви виконували завдання?

Відповідь: Вирізав зі сталевого листа заготовку розмірами 200х 200 мм і зробив розмітку на ній для свердління отворів; заготовку закріпив у слюсарних лещатах. Електродріль увімкнув у розетку 220 В, випробував у роботі, він працював нормально. Тоді я розпочав свердлити отвори і просвердлив п'ять отворів. Коли я свердлив останній отвір, відчув слабкий запах горілої ізоляції і

подумав, що відсиріла ізоляція просохне, увійде в норму. Коли свердлив шостий отвір, відчув паралізуючу дію в усьому тілі з сильними больовими відчуттями в руці. Відпустити палець з пускового гачка, щоб вимкнути електродріль і покликати на допомогу, я не міг. Отямився від сильного запаху нашатирного спирту. Я лежав на підлозі біля верстата. Наді мною, нахилившись, стояв слюсар сусіднього робочого поста Іванченко І. М. Поруч стояв бригадир Вітренко І. К. Через деякий час підійшов лікар заводського медпункту Колотенко В. Д. Лікар оглянув мене. Дозволив підвестися. У супроводі лікаря і бригадира я прибув у медпункт заводу. Зараз відчуваю себе задовільно.

Запитання: Чому, працюючи електродрілем напругою 220 В, ви не скористалися захисними засобами, що були на робочому посту?

Відповідь: Це була моя груба помилка. Сподівався, що нічого страшного не станеться. Визнаю, в тому, що мало місце, винен тільки я.

«___»_____20___р.

Підпис

Протокол

бесіди з бригадиром слюсарів дільниці цеху з ремонту технологічного устаткування Вітренком І. К. у зв'язку з нещасним випадком, що стався зі слюсарем Петренком В. М.

Бесіду провели «___»_____20___ р. о 10.00 представник територіального органу Пенсійного фонду Кридов Є. І. і начальник технологічного відділу Котко В. М.

Запитання: Ви знали, що слюсар Петренко В. М. одержав на складі електродріль напругою 220 В і виконував ним завдання?

Відповідь: Ні, не знав.

Запитання: Чи перевіряли ви особисто робоче місце слюсара Петренка В. М.?

Відповідь: Коли він працював дрилем, я проходив повз нього, але не

звернув уваги на те, що він працює без захисних засобів, бо вважав, що слюсар Петренко В. М. працює електродрилем напругою 36 В, яким він, як правило, працював раніше. А для роботи електроінструментом напругою 220 В на кожному робочому посту нашої ділянки є комплект захисних засобів.

Запитання: Яка ваша думка про причину нещасного випадку, що стався зі слюсарем Петренком В. М.?

Відповідь: Винен сам потерпілий: він знав, що заборонено працювати електродрилем напругою 220 В без захисних засобів. Винен і я в тому, що не проконтролював його роботу. Можливо, винні й працівники інструментального складу, бо вони видали йому несправний електродріль.

«___»_____20____р.

Підпис

Протокол

бесіди з майстром ремонтного цеху Зуєм С. П. у зв'язку з нещасним випадком зі слюсарем з ремонту технологічного устаткування Петренком В. М.

Бесіду провели «___»_____20____ р. о 12.00 представник територіального органу Пенсійного фонду Кридов Є. І. і начальник технологічного відділу Котко В. М.

Запитання: Хто дав завдання на виготовлення приладної панелі слюсарю Петренку В. М.?

Відповідь: Завдання дав я в присутності бригадира слюсарів Вітренка І. К.

Запитання: Чи було дозволено слюсарю Петренку В. М. працювати електродрилем напругою 220 В?

Відповідь: У цеху змонтовано розетки на 36 і 220 В. Інструкція дозволяє користуватися електродрилем напругою 220 В, але із застосуванням додаткових захисних засобів: діелектричних килимків, калош, рукавиць, якими укомплектовані робочі пости ділянки.

Запитання: Чи знали ви, що слюсар Петренко В. М. на

інструментальному складі одержав електродріль напругою 220 В і виконував ним завдання?

Відповідь: Ні, не знав. Я сподівався, що всі питання техніки безпеки на місці перевірить бригадир слюсарів Вітренко І. К.

Запитання: Коли востаннє перевіряли знання слюсаря Петренка В. М. з техніки безпеки?

Відповідь: Місяць тому Петренка В. М. перевіряла кваліфікаційна комісія, яка присвоїла йому черговий IV розряд з ремонту технологічного устаткування. Одночасно перевіряли й знання з техніки безпеки під час роботи з електрифікованим інструментом.

Запитання: Кого ви вважаєте винним у цьому нещасному випадку?

Відповідь: Насамперед винний сам потерпілий. У недостатньому контролі винні я і бригадир слюсарів Вітренко І. К.

«___»_____20___р.

Підпис

До комісії з розслідування нещасного випадку зі
слюсарем Петренком В. М. майстра цеху Зуя С. П.

Пояснювальна записка.

Я, майстер Зуй С. П., у присутності бригадира Вітренка І. К. сьогодні о 8.00 год видав завдання слюсарю Петренку В. М. виготовити приладну панель за робочим кресленням із застосуванням електродриля.

Оскільки слюсар Петренко В. М. раніше часто працював з електродрілем і знає засоби безпечної роботи з ним, додатковий інструктаж я не давав. Про те, що Петренко В. М. одержав електродріль напругою 220 В і ним виконував завдання, я не знав. Я сподівався, що всі питання техніки безпеки на робочому місці перевірить бригадир Вітренко І. К.

Під час роботи я почув крик про допомогу з дільниці ремонту

технологічного обладнання. Я побіг туди і побачив слюсаря Іванченка І. М., який надавав допомогу потерпілому Петренку В. М. На прохання слюсаря Іванченка І. М. я, взявши з аптечки флакон із нашатирним спиртом, передав його бригадиру слюсарів Вітренку І. К., який біг у той час до місця події, а сам подзвонив у медпункт з проханням направити лікаря, потім повідомив про подію начальника цеху Орлика І. П.

Коли я знову повернувся, потерпілий опритомнів. За 5 хвилин прийшов лікар заводського медпункту Колотенко В. Д., який, оглянувши потерпілого, дозволив йому підвестися. Потерпілого Петренка В. М. у супроводі бригадира Вітренка І. К. і лікаря Колотенко В. Д. відправили в медпункт заводу.

«___»_____20___р.

Підпис

АКТ

експертизи технічного стану електродріля,

інв. № 15, що перебував на обліку ремонтного цеху заводу

Комісія технічної експертизі під головуванням начальника технологічного відділу Котка В. М. і членів комісії – механіка ремонтного цеху Васька Л. П., старшого інженера відділу головного енергетика заводу Мельника П. М. обстежила технічний стан електродріля, інв. № 15, і встановила:

- електродріль, інв. № 15, було видано комірником інструментального складу для роботи слюсарю Петренку В. М.
«___»_____20___р. о 8.15;

- електродріль виконана у силуміновому корпусі напругою 220 В;
- обмотка електродріля має виткове замикання з пробоем на корпусі приблизно на середній ділянці обмотки;
- шнур і штепсельна вилка зі спеціальним контактом занулення електродріля справні, у штатному виконанні;

- як свідчить журнал обліку інструментального складу цеху електродріль випробовували щомісяця мегомметром МС-2500 напругою 2500 В, опір ізоляції за останні чотири місяці дорівнював 2,0; 1,5; 1,0; 0,5 Ом. Різке зниження опору ізоляції свідчить про швидке руйнування (старіння) ізоляції.

Висновок. Електродріль під час роботи був несправний. Занулення не спрацювало, бо замикання сталося в середній частині обмотки й електродріль продовжував обертатися, чинячи досить велику протидію ЕРС, струм замикання виявився меншим, ніж струм спрацювання захисту занулення.

«___»_____20____р.

Підписи

Витяг

з заводських правил технічної експлуатації електроустановок споживачів
«Електроінструмент і переносні електричні світильники»

Напруга електроінструмента має бути не вище 220 В у приміщеннях без підвищеної небезпеки і 36 В у приміщеннях з підвищеною небезпекою і за межами приміщень. Якщо забезпечити роботу електроінструмента на напругу 36 В неможливо, застосовують електроінструмент напругою до 220 В, коли є механізми захисного вимикання чи надійного заземлення (занулення) корпусу, та обов'язково використовують захисні засоби (діелектричні рукавиці, калоші, килимки).

Перш ніж видати робітнику електроінструмент, треба перевірити на стенді чи приладом справність заземлення (занулення) і відсутність замикання на корпус. Електроінструмент, що має дефекти, видавати для роботи забороняється.

Особова картка інструктажу і перевірки знань

1. Прізвище, ім'я, по батькові	Петренко Віктор Миколайович
2. Вік	25 років
3. Табельний номер	15
4. Професія (спеціальність)	Слюсар з ремонту технологічного устаткування
5. Галузь	Електротехнічна, завод «Прогрес», м Харків, вул. Правди, 5 Електроапаратний завод
6. Цех, відділ (лабораторія)	Ремонтний цех заводу
7. Дата вступу в цех (лабораторію)	« _ » _____ р.
8. Допущений до самостійної роботи	« _ » _____ р.
9. Інструктаж і перевірка знань	« ____ » _____ р., протокол № _____ , оцінка «добре»

Начальник відділу кадрів заводу

Майстренко Н. А.

10. Матеріали розслідування нещасного випадку з лаборантом хімічної лабораторії

Учасники ситуації:

1. Потерпіла: лаборант хімічної лабораторії центральної заводської лабораторії (ЦЗЛ) Вій С. І.
2. Начальниця хімічної лабораторії ЦЗЛ: Ковальчук Г. В.
3. Завідувач складом: Іваненко П. В.
4. Свідок: лаборант хімічної лабораторії ЦЗЛ Романюк Г. С.
5. Старший інженер відділу охорони праці: Бондаренко С. П.
6. Представник первинної профспілкової організації, старший громадський інспектор: Савченко І. С.
7. Генеральний директор заводу хімічних реактивів: Шепіленко О. М.
8. Представник територіального органу Пенсійного фонду: Кридов Є. І.

Штамп

_____
(найменування закладу охорони здоров'я,
_____
ініціали та прізвище керівника)

ЕКСТРЕНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок

Видано Заводу Хімічних Реактивів в м. Харкові про те, що потерпіла Вій Світлана Іванівна, 20 років, звернулася до медичної частини при заводі «___» 20___ р. о 15.00.

Діагноз: хімічний опік першого ступеня стопи лівої ноги розчином їдкого натру з площею ураження, що перевищує 1% поверхні тіла.

Згідно з «Класифікатором розподілу травм за ступенем тяжкості» пошкодження є легкою виробничою травмою.

Зав. відділенням (головний лікар)

Підпис

Лікар

Підпис

(Місце печатки лікувальної установи) «___» 20___ р.

НАКАЗ №

«___»_____20___р.

м. Харків

Про створення комісії з розслідування нещасного випадку

«___»_____20___ р. об 15.00 лаборантка хімічної лабораторії ЦЗЛ Вій С. І. під час транспортування ємності з лугом отримала хімічний опік стопи. Відповідно до постанови КМУ від 17.04.2019 р. № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві», з метою розслідування нещасного випадку, що стався з Вій Світланою Іванівною наказую:

1. Створити комісію для розслідування нещасного випадку у складі:

- _____ – голова комісії;
- _____ – член комісії;
- _____ – член комісії;
- _____ – член комісії.

2. Заступнику директора з господарських питань Зрайченко І. Г. невідкладно вирішити питання щодо розміщення комісії з розслідування нещасного випадку в окремому робочому кабінеті, укомплектованому належною оргтехнікою та засобами зв'язку.

3. Комісії:

- провести розслідування нещасного випадку, що стався з Вій С. І., з'ясувавши обставини і причини його настання, протягом п'яти робочих днів з дня утворення комісії;

- розробити план заходів щодо запобігання в подальшому подібних нещасних випадків;

- здійснити інші необхідні заходи, передбачені пунктом 33 Порядку;

- передати мені не пізніше наступного робочого дня після підписання акту за формою Н-1 матеріали розслідування та примірники таких актів для їх розгляду й затвердження.

4. Керівникам виробничих підрозділів до «__»_____20__ р. провести позапланові інструктажі з охорони праці з працівниками, що працюють з хімічними реактивами.

5. Начальнику відділу кадрів Хоменку С. С. в термін до «__»_____20__р. ознайомити під підпис із цим наказом вказаних у ньому осіб.

6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Генеральний директор заводу

Шепіленко О. М.

Генеральному директору заводу Хімічних Реактивів
Шепіленку О. М. начальниці хімічної лабораторії ЦЗЛ
Ковальчук Г. В.

ДОПОВІДНА ЗАПИСКА.

«__»_____20__ р. я видала завдання лаборантам Вій С. І. і Романюку Г. С. одержати на складі хімічних реактивів 20 л концентрованого лугу (їдкий натр) для виконання хімічних аналізів. Луг переносили в скляній сулії, яка була поміщена в захисну корзину. Під час перенесення лугу обірвалася ручка корзини, що її тримала Вій С. І., і відбувся викид лугу через горловину сулії. Унаслідок цього Вій С. І. дістала хімічний опік стопи лівої ноги. Потерпілу відправили в медпункт, де їй надали медичну допомогу.

«__»_____20__р.

Підпис

ПРОТОКОЛ

**огляду місця, де стався нещасний випадок «__»_____20__р.
з лаборантом центральної заводської лабораторії Вій С. І.**

Комісія з розслідування нещасного випадку в складі:

голови комісії – _____

і членів комісії – _____

оглянула місце нещасного випадку. Установлено, що з лаборанткою Вій С. І. стався нещасний випадок під час перенесення концентрованого лугу (їдкого натру) зі складу в лабораторію.

На місці, де стався нещасний випадок, виявлено захисну корзину для перенесення розчинів лугу з відірваною ручкою і пляму на ґрунті від розлитого лугу. Захисних засобів, що їх застосовують під час роботи з лугом, на місці події не виявлено.

Голова комісії

Підпис

Члени комісії

Підписи

«___»_____20___р.

До комісії з розслідування нещасного випадку з лаборанткою хімічної лабораторії ЦЗЛ Вій С. І. лаборанта хімічної лабораторії ЦЗЛ Романюка Г. С.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.

Об 11.00 «___»_____20___ р. за дорученням начальниці лабораторії Ковальчук Г. В. я допомагав лаборантці Вій С. І. одержати на складі хімічних реактивів хімікати, зокрема й концентрований розчин їдкого натру в 20-літровій сулїї. Сулія з лугом була в корзині, заповненій дерев'яною стружкою. Коли ми з Вій С. І. переносили сулію з лугом на візок, я помітив, що ручка корзини трохи розхитана, але не надав цьому особливого значення. Коли ми почали переносити сулію з лугом з візка в лабораторію, ручка корзини в руках Вій С. І. обірвалася, корок із сулїї вилетів і виплеснувся луг, потрапивши на ногу Вій С. А. Я забіг в лабораторію і повідомив начальницю лабораторії про те, що трапилося. Вій С. І. було надано першу допомогу: місце опіку промито водою і слабким розчином оцтової кислоти. Після цього я провів її в медпункт.

«___»_____20___р.

Підпис

До комісії з розслідування нещасного випадку з лаборанткою хімічної лабораторії ЦЗЛ Вій С. І. завідувача складом Іваненка П. В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.

Об 11.00 «__»_____ 20__ р. до мене на склад за лугом прийшли лаборанти хімічної лабораторії Романюк Г. С. і Вій С. І. У той момент, коли ми підійшли до відсіку, де стояли сулії з лугом, прийшов заступник начальника адміністративно-господарського відділу з інспектором із техніки безпеки перевіряти санітарний стан приміщення і роботу вентиляції, для чого потрібна була моя участь. Оскільки Романюк і Вій знали, де стояли сулії з лугом, вони взяли сулію без мого відома в несправній корзині, яку я відставив убік, щоб замінити, але не встиг їм сказати про це.

Узявши корзину з лугом, лаборанти пішли, не повідомивши мене про це.

«__»_____ 20__ р.

Підпис

ПРОТОКОЛ

бесіди з лаборанткою хімічної лабораторії ЦЗЛ Вій С. І., яка постраждала від нещасного випадку.

Бесіду провели «__»_____ 20__ р. в медпункті старший інженер відділу охорони праці заводу Бондаренко С. П. і старший громадський інспектор Савченко І. С.

Запитання: Який у вас стаж роботи лаборантом хімічної лабораторії?

Відповідь: 3 роки 7 місяців.

Запитання: Який у вас стаж роботи в хімічній лабораторії заводу?

Відповідь: Такий же.

Запитання: Коли останній раз ви проходили інструктаж із техніки безпеки?

Відповідь: Здається, в січні цього року.

Запитання: Ви одержували на складі луг за чиймось завданням чи з власної ініціативи?

Відповідь: Начальниця лабораторії Ковальчук Г. В. доручила мені виписати заявку на потрібні для проведення аналізів хімікати й одержати їх сьогодні, тобто у вівторок, оскільки саме вівторок – день видачі матеріалів на складі.

Запитання: Проводили з вами інструктаж про заходи безпечного перенесення ємностей із концентрованими кислотами і лугами перед виконанням цього доручення?

Відповідь: Я завжди одержувала потрібні хімікати на складі і, звичайно, вважала, що знаю вимоги і засоби безпеки під час перенесення ємностей із концентрованими кислотами і лугами.

Запитання: Чи перевіряли ви під час одержання лугу стан захисної корзини?

Відповідь: Спеціально корзину я не оглядала. Коли ми зі Романюком Г. С. переносили сулію зі складу до візка, я нічого особливого не помітила, ручка здалася мені міцною.

Запитання: Як ви вважаєте, чому стався обрив ручки корзини і розчин лугу вихлюпнув?

Відповідь: Коли ми зі Романюком Г. С. переносили сулію з лугом зі складу на візок, я тримала за міцну ручку, а Романюк Г. С., мабуть, не надав значення тому, що друга ручка корзини розхитана. Коли переносили сулію з візка в лабораторію, я взялася за ту ручку, яка була неміцною. Я це помітила, але, оскільки ми були поряд із лабораторією, подумала, що все минеться. Але ручка корзини обірвалася, сулія різко похилилася в мій бік, від удару корзини об підлогу корок вискочив і луг вихлюпнувся мені на ногу.

Протокол записано з моїх слів правильно.

«__» _____ 20__ р.

Підпис

ВИТЯГ

з «Інструкції з охорони праці під час робіт з кислотами та їдкими речовинами (31955)»

1.3. За даною інструкції персонал інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 3 місяці (повторний інструктаж).

1.6. До самостійної роботи з кислотами та їдкими речовинами допускаються особи віком не молодше 18 років, які пройшли спеціальне навчання по правилах безпечної роботи з кислотами та їдкими речовинами, медичне обстеження і не мають медичних протипоказань; пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж по пожежній безпеці.

1.7. Персонал, який працює з кислотами та їдкими речовинами, повинен:

1.7.1. Знати властивості речовин, з якими працює, та їх дію на організм людини.

1.7.4. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та відповідальність за товаришів по роботі.

1.7.5. Вміти надавати першу медичну допомогу потерпілим при нещасних випадках.

1.7.7. Користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту.

1.9. Персонал, який працює з кислотами та їдкими речовинами, забезпечується спецодягом, спецвзуттям та засобами індивідуального захисту: халат бавовняний, ковпак бавовняний; взуття шкіряне, окуляри захисні, респіратор «Пелюсток», рукавички гумові, фартух спеціальний.

3.17. Переносити склянки ємністю більше, ніж 10 л з реактивами необхідно в плетених корзинах, ящиках або іншій тарі, що гарантує безпечне транспортування. Переносити або підіймати склянки з агресивними реактивами за шийку посудини не дозволяється.

До комісії з розслідування нещасного випадку, що стався з
лаборанткою хімічної лабораторії ЦЗЛ Вій С. І.

Довідка відділу кадрів

Галузь	Хімічна промисловість
Назва підприємства	Завод Хімічних реактивів
Прізвище, ім'я, по батькові	Вій Світлана Іванівна
Вік	20 років
Табельний номер	75
Професія	Лаборант-хімік
Цех, дільниця	ЦЗЛ, хімічна лабораторія
Загальний стаж роботи	3 роки 7 місяців
Стаж роботи на цій дільниці	3 роки 7 місяців
Вступний інструктаж	«__» _____ р.
Інструктаж на робочому місці	«__» _____ р.

Начальник відділу кадрів заводу

Хоменко С. С.

11. Контрольні запитання

1. Які нещасні випадки, гострі професійні захворювання (отруєння), аварії на виробництві підлягають розслідуванню?
2. Як повинні діяти свідки нещасного випадку?
3. Які обов'язки безпосереднього керівника потерпілого?
4. Яка важлива інформація відображається в екстреному повідомленні про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок? Хто і кому її надає?
5. Хто, в якому вигляді і кому надає повідомлення про нещасний випадок?
6. За чиїм наказом утворюється комісія з розслідування нещасного випадку?
7. Хто входить до складу комісії з розслідування нещасного випадку?
8. Які обов'язки комісії з розслідування нещасного випадку?
9. Як швидко комісія, що створена на підприємстві, повинна провести розслідування?

Список джерел інформації:

- 1 Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : Постанова КМУ від 17.04.2019 р. № 337 в редакції від 07.04.2023 року.
- 2 Про внесення змін до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві : Постанова КМУ від 20.01.2023 року № 59.
- 3 Про внесення змін до Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" та Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування": Закон України від 21.09.2022 року № 2620-IX.
- 4 Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України в редакції від 09.08.2023 року № 3302-IX.
- 5 Класифікатор розподілу травм за ступенем тяжкості : Наказ МОЗ України 04.07.2007 року № 370.
- 6 НПАОП 0.00–4.12.05. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці : Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 року № 15 в редакції від 14.04.2017 року.
7. Мезенцева І. О., Кузьменко О. О., Труш О. О., Вамболь С. О. Аналіз причин виробного травматизму та шляхи його зниження в сучасних реаліях. Проблеми охорони праці в Україні № 39 (3-4). 2023. С. 8-14.

Додатки

Додаток 1 Форма Н-1

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____
(посада керівника юридичної особи,
_____
яка утворила комісію з розслідування
_____
(спеціального розслідування) нещасного випадку, гострого
професійного захворювання (отруєння), аварії)
_____
(підпис) _____ (ініціали та прізвище)
_____ 20__ р.

АКТ

розслідування (спеціального розслідування) нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, що стався (сталася/сталося)

_____ 20__ р. о ____ год. ____ хв.

на (в) _____
(найменування підприємства (установи, організації) та код згідно з ЄДРПОУ,
_____ найменування уповноваженого органу підприємства та його код згідно з ЄДРПОУ)

_____ (дата складення акту)

_____ (місце складення акту)

Комісія, утворена наказом _____

(найменування юридичної особи, яка утворила комісію)

від _____ 20__ р. № _____, у складі:
ГОЛОВИ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи)

членів комісії _____

(прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи)

за участю _____

(прізвище, ім'я, по батькові, посада, місце роботи)

_____ або ступінь родинного зв'язку з потерпілим)

провела розслідування (спеціальне розслідування) нещасного
випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, що стався
(сталася/сталося)

_____ (місце настання нещасного випадку, гострого

професійного захворювання (отруєння), аварії, найменування підприємства)
 Кількість потерпілих — ____ осіб, з них ____ — із смертельним наслідком.
 Строк роботи комісії продовжено згідно з наказом (наказами)
 від _____ 20__ р. № _____ у зв'язку з _____

(зазначаються підстави для продовження строку проведення розслідування)

1. Відомості про потерпілого (потерпілих):

прізвище, ім'я та по батькові _____

число, місяць, рік народження _____

стать _____

місце проживання та реєстрації _____

ідентифікаційний код
(серія та/або номер паспорта) _____

професія (посада) _____

загальний стаж роботи _____

стаж роботи на підприємстві
(в установі, організації) _____

стаж роботи за професією
(посадою) _____

Дата проходження:
навчання за професією чи
роботою, під час виконання
якої стався нещасний випадок,
гостре професійне
захворювання (отруєння),
аварія _____
(число, місяць, рік)

перевірки знань з охорони
праці _____
(число, місяць, рік)

Дата проведення інструктажів з
охорони праці:

вступного	
	(число, місяць, рік)
первинного	
	(число, місяць, рік)
повторного	
	(число, місяць, рік або не настав строк)
позапланового	
	(число, місяць, рік або не потрібен)
цільового	
	(число, місяць, рік або не потрібен)
Дата проходження медичного огляду:	
попереднього	
	(число, місяць, рік)
періодичного	
	(число, місяць, рік)
професійного добору	
	(число, місяць, рік)
Діагноз, який встановлено закладом охорони здоров'я	
Перебування потерпілого в стані алкогольного, токсичного чи наркотичного сп'яніння згідно з медичним висновком	
	(так, ні або не визначалося)
Відомості про членів сім'ї потерпілого, які перебувають на його утриманні (у разі проведення спеціального розслідування)	
	(прізвище, ім'я та по батькові, рік народження, ступінь родинного зв'язку, рід занять)

2. Відомості про підприємство (установу, організацію) (страхувальника) як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, працівником якого є потерпілий (потерпілі), та відомості про підприємство (установу, організацію), де стався нещасний випадок, гостре професійне захворювання (отруєння), аварія

Найменування суб'єкта господарювання, працівником якого є потерпілий

Адреса підприємства
(установи, організації):
юридична

_____
(вулиця, будинок, населений пункт, район, область,
поштовий індекс)

фактична

_____
(вулиця, будинок, населений пункт, район, область,
поштовий індекс)

реєстраційний номер
платника єдиного
соціального внеску
дата взяття на облік платника
єдиного соціального внеску

_____
(число, місяць, рік)

найменування та код
основного виду економічної
діяльності

цех, дільниця, місце, де стався
нещасний випадок, гостре
професійне захворювання
(отруєння), аварія

_____

Відомості про підприємство (установу, організацію), де стався
(сталосся/сталася) нещасний випадок, гостре професійне захворювання (отруєння),
аварія:

найменування підприємства
(установи, організації) _____
адреса підприємства (установи, організації):
юридична

_____
(будинок, вулиця, місто, район, область, поштовий індекс)

фактична

_____
(будинок, вулиця, місто, район, область, поштовий індекс)

цех, дільниця, місце, де стався
(сталосся/сталася) нещасний випадок,
гостре професійне захворювання
(отруєння), аварія

_____

3. Характеристика діяльності підприємства (установи, організації) та місця, де стався (сталася/сталася) нещасний випадок, гостре професійне захворювання (отруєння), аварія:

---

4. Обставини, за яких стався (сталася/сталася) нещасний випадок, гостре професійне захворювання (отруєння), аварія

---

5. Вид події та причини настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії, шкідливі або небезпечні виробничі фактори

Вид події: _____
(найменування)

Причини:
основна: _____
(найменування)

супутні: _____
(найменування)

_____
(найменування)

_____
(найменування)

Шкідливий або
небезпечний фактор _____
(найменування)

Устаткування, машини, механізми,
транспортні засоби, експлуатація яких
призвела до нещасного випадку,
гострого професійного захворювання
(отруєння), аварії

_____
(найменування, тип, марка, рік випуску, підприємство-
виробник)

6. Свідки нещасного випадку, гострого професійного захворювання
(отруєння), аварії

(прізвище, ім'я та по батькові, посада/професія, місце роботи та проживання)

7. Висновок комісії

---

8. Особи, які допустили порушення вимог законодавства з охорони та гігієни праці або органу, який проводить досудове розслідування (у разі складення тимчасового акту за формою Н-1)

(прізвище, ім'я та по батькові, професія/посада, підприємство, порушення вимог

нормативно-правових актів з охорони праці, інших нормативно-правових актів,

---

державних стандартів, інструкцій із зазначенням статей, розділів, пунктів тощо

або найменування органу, який проводить досудове розслідування)

---

9. Заходи щодо запобігання подібним нещасним випадкам, гострим професійним захворюванням (отруєнням), аваріям

Порядковий номер	Найменування заходу	Строк виконання	Виконавець (прізвище, ім'я, по батькові, посада)	Відмітка про виконання

10. Матеріали, які додаються до акту (перелік):

- 1)
- 2)

Голова комісії

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Члени комісії

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

_____

МП _____
 (найменування закладу охорони здоров'я,
 _____
 ініціали та прізвище керівника)

ЕКСТРЕНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ (Додаток 1 до Порядку [1])

про звернення потерпілого з посиланням на нещасний випадок/гостре професійне захворювання (отруєння)

1. Прізвище, ім'я та по батькові потерпілого

_____

2. Вік (повних років)

_____

3. Місце проживання

_____

4. Найменування і місцезнаходження підприємства (установи, організації), де працює потерпілий, контактний телефон підприємства та потерпілого

_____

5. Попередній діагноз

_____

Попередній висновок про ступінь тяжкості травми потерпілого

_____

Анамнез захворювання

_____

6. Дата: травмування / захворювання (отруєння) _____ 20__ р.

встановлення діагнозу _____ 20__ р.

госпіталізації _____ 20__ р.

7. Місце госпіталізації

_____

(найменування закладу охорони здоров'я)

8. небезпечний або шкідливий виробничий фактор, який спричинив травмування / гостре професійне захворювання (отруєння)

_____

9. Дата і час передачі первинної інформації _____ 20__ р. ____ год. ____ хв.

_____

(посада особи, яка надіслала повідомлення)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

_____

(посада особи, яка одержала повідомлення)

(підпис)

(ініціали та прізвище)

ПОВІДОМЛЕННЯ (Додаток 2 Порядку [1]) про нещасний випадок / гостре професійне захворювання (отруєння)

1. Дата і час настання нещасного випадку / гострого професійного захворювання (отруєння) _____					
якого	воно	належить	(в	разі	наявності)
2. Найменування підприємства (установи, організації) та органу, до сфери управління якого _____					
3. Код підприємства (установи, організації) згідно з ЄДРПОУ _____					
Основний код за КВЕД (класифікація видів економічної діяльності) _____					
4. Місцезнаходження та контактні телефони підприємства (установи, організації), працівником якого є потерпілий _____					
5. Місце, де стався (сталося) нещасний випадок (гостре професійне захворювання (отруєння) (виробництво, дільниця, приміщення, цех, інше підприємство, установа або організація тощо), і його стисла характеристика _____					
6. Відомості про потерпілого (потерпілих):					
прізвище, ім'я та по батькові _____					
дата народження (число, місяць, рік) _____					
наявність трудового (іншого) договору _____					
професія _____					
характер, ступінь тяжкості травм (дата смерті) _____					
сімейний стан _____					
(прізвище, ім'я та по батькові членів сім'ї із зазначенням року їх народження) _____					
7. Стислий опис обставин і ймовірні причини настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння) (згідно з класифікатором, зазначеним у додатку 9 до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків) _____					
8. Відомості про кандидатури представників підприємства, установи або організації та його уповноваженого органу чи наглядової ради (у разі її утворення), запропоновані для включення до складу спеціальної комісії _____					
(прізвище, ім'я, по батькові, посада, контактні телефони) _____					
9.	Дата	і	час	передачі	повідомлення
10.	Причина	несвоєчасної		передачі	повідомлення
_____					
_____ (посада роботодавця)			_____ (підпис)	_____ (ініціали та прізвище)	

Додаток 4

ПРОТОКОЛ № _____

засідання комісії (спеціальної комісії) із розслідування нещасного випадку (гострого професійного захворювання (отруєння) / аварії), що стався (сталося/сталася)

_____ 20__ року о ____ год. ____ хв.

з

_____ (професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

на

_____ (найменування підприємства, установи, організації)

_____ (дата проведення засідання)

_____ (місце проведення засідання)

Присутні:

комісія (спеціальна комісія) у складі:

ГОЛОВИ

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада, місце роботи)

ЧЛЕНІВ КОМІСІЇ

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада, місце роботи)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (посада, місце роботи)

за участю

_____ (прізвище, ім'я та по батькові потерпілого або члена його сім'ї чи уповноваженої ними особи)

Порядок денний:

_____ (розгляд інформації про нещасний випадок, гостре професійне захворювання

_____ (отруєння), організація розслідування, розподіл функцій між членами комісії, проведення зустрічі з потерпілим або членами його сім'ї чи уповноваженою ними особою тощо)

Слухали:

інформацію голови та членів комісії (прізвище, ім'я та по батькові виступаючих); потерпілого або членів його родини чи уповноважену ними особу (прізвище, ім'я та по батькові).

Вирішили:

_____ (викладається прийняте рішення із зазначених у порядку денному питань)

Розподілити обов'язки між членами комісії (спеціальної комісії) таким чином:

голова комісії: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

члени
комісії: _____
(прізвище, ім'я по батькові)

_____ (зазначаються функціональні обов'язки кожного члена комісії)

Наступне засідання комісії провести _____ 20__ р. о ____ год. ____ хв.

За адресою: _____

Голова комісії

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Потерпілий (члени його сім'ї
чи уповноважена ними особа)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Додаток 5

ПРОТОКОЛ

огляду місця, де стався (сталася) нещасний випадок (гостре професійне захворювання (отруєння) / аварія)

_____ 20__ р. о ____ год. ____ хв.

3

_____
(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)
на (в)

_____
(найменування підприємства, установи, організації)
Комісія (спеціальна комісія) у складі:

ГОЛОВИ

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада, місце роботи)

ЧЛЕНІВ КОМІСІЇ

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада, місце роботи)

_____
(прізвище, ім'я та по батькові)

_____
(посада, місце роботи)

у період з ____ год. ____ хв. _____ 20__ р. до ____ год. ____ хв. _____ 20__ р.

оглянула місце, де стався нещасний випадок, сталася гостре професійне захворювання (отруєння) (сталася аварія)

_____
(детально описується місце нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння); наявність обладнання, устаткування, інструментів, пристосувань;

_____
їх технічний стан і відповідність вимогам нормативно-правових актів щодо безпечної експлуатації;

_____
відомості щодо збереження обстановки на робочому місці у такому стані, в якому вона була на момент настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії)

Голова комісії

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Члени комісії

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Додаток 6

ЕСКІЗ

місця, де стався (сталосся/сталася) нещасний випадок (гостре професійне захворювання (отруєння) / аварія)

_____ 20__ р. о ____ год. ____ хв.

З _____

(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

на (в) _____

(найменування підприємства, установи, організації)

До події	Після події	Прив'язка до території підприємства - копія генерального плану (плану гірничих робіт) з прив'язкою до запасних виходів
Окремі характерні місця, вузли, розрізи тощо	Окремі характерні місця, вузли, розрізи тощо	

Ескіз склав

_____ (посада)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

Голова
комісії

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Члени
комісії

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Додаток 7

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

потерпілого (потерпілих), посадових осіб, причетних до нещасного випадку (гострого професійного захворювання (отруєння) / аварії), що стався (сталосся/сталася)

_____ 20__ р. о ____ год. ____ хв.

З _____

(професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

_____ (категорія і характер аварії)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові особи, що дає пояснення)

_____ (професія, посада, місце роботи та проживання, контактні телефони)

_____ (у довільній формі надаються пояснення відомих фактів щодо обставин і причин нещасного випадку,

_____ гострого професійного захворювання (отруєння), вказівок посадових осіб підприємства

_____ (установи, організації) тощо)

_____ (дата подання пояснювальної записки)

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

ПРОТОКОЛ
опитування свідків та інших осіб, причетних до нещасного випадку (гострого професійного захворювання (отруєння) / аварії), що стався (сталося/сталася) _____
_____ 20__ р. о _____ год. _____ хв.

3 _____
 (професія (посада), прізвище, ім'я та по батькові потерпілого)

_____
 (категорія і масштаб аварії)

_____
 (прізвище, ім'я та по батькові опитуваної особи,
 _____
 професія, посада,
 _____
 місце роботи та проживання,
 _____
 контактні телефони)

На поставлені запитання щодо обставин і причин нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії розповів (розповіла):

Запитання: _____
 _____

Відповідь: _____
 _____

Протокол прочитав (прочитала),
 з моїх слів записано вірно _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Опитування провів і протокол склав:

_____ (посада особи, яка проводила
 опитування) _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

_____ (дата опитування)

Витяг з Класифікатору розподілу травм за ступенем тяжкості [4]

До тяжких травм відносяться:

1. За характером отриманих ушкоджень:

- відкрита проникаюча черепно-мозкова травма;
- перелом черепа;
- внутрішньочерепна травма важкого і середньо важкого ступеня тяжкості;
- поранення, проникаючі в просвіт глотки, гортані, трахеї, стравоходу, а також ушкодження щитоподібної і виличкової залоз;
- проникаючі поранення хребта;
- ушкодження хребців шийного відділу хребта, у тому числі і без порушення функції спинного мозку;
- нестабільні ушкодження грудних або поперекових хребців;
- закриті ушкодження спинного мозку;
- поранення грудної клітки, що проникають в плевральну порожнину, порожнину перикарду або клітковину середостіння, зокрема без ушкодження внутрішніх органів;
- поранення живота, що проникають в порожнину очеревини;
- поранення, що проникають в порожнину сечового міхура або кишечника;
- відкриті поранення органів заочеревинного простору (нирок, наднирників, підшлункової залози);
- розрив внутрішнього органу грудної або черевної порожнини або порожнини таза заочеревинного простору, розриви діафрагми, розриви передміхурової залози, розрив сечоводу, розрив перетинкової частини сечовипускального каналу;
- переломи заднього півкільця таза з розривом клубово-крижового зчленування і порушенням безперервності тазового кільця або подвійні

переломи тазового кільця в передній і задній частинах з порушенням його безперервності;

- вивихи та переломовивихи великих суглобів кінцівок;
  - закриті та відкриті переломи довгих кісток кінцівок;
  - множинні переломи п'ясних та плесневих кісток;
  - ушкодження крупної кровоносної судини: аорти сонної (загальної, внутрішньої, зовнішньої), підключичної, плечової, стегнової, підколінної артерій або супроводжуючих їх вен;
  - термічні (хімічні) опіки IV ступеня з площею ураження, що перевищує 1% поверхні тіла;
  - опіки III ступеня з площею ураження, що перевищує 10% поверхні тіла;
  - опіки III ступеня кисті, стопи, ділянок великих суглобів, шиї, статевих органів з площею ураження, що перевищує 1% поверхні тіла;
  - опіки II ступеня з площею ураження, що перевищує 20% поверхні тіла;
  - опіки дихальних шляхів з опіками обличчя і волосистої частини голови;
  - електротермічні ураження (низько- та високовольтні) з ураженням шкіри та субфасціальних структур тіла;
  - відмороження III-IV ступеня, загальне охолодження організму;
  - радіаційні ураження середнього (12-20 Гр) і важкого (20 Гр і більше) ступеня тяжкості;
  - переривання вагітності;
  - ушкодження периферичної нервової системи з функціональними порушеннями;
  - тривалі розлади здоров'я з тимчасовою втратою працездатності на 60 днів і більше;
  - стійка втрата працездатності (інвалідність);
  - травми органу зору, що супроводжуються порушенням зору.
- 2. Травми, що в гострий період супроводжуються:**
- шоком будь-якого ступеня тяжкості і будь-якого генезу;

- комою різної етіології;
- гострою серцевою або судинною недостатністю, колапсом, важким ступенем порушення мозкового кровообігу;
- гострою нирковою або печінковою недостатністю;
- гострою дихальною недостатністю;
- розладом регіонального і органного кровообігу, що призводить до інфаркту внутрішніх органів, гангрени кінцівок, емболії (газової і жирової) судин головного мозку, тромбоемболії;
- сепсисом.

3. Травми, які призвели до тяжких наслідків:

- втрата зору, слуху, мови;
- втрата якого-небудь органу або повна втрата його функції (при цьому втрата найважливішої у функціональному відношенні частини кінцівки (кисті або стопи) прирівнюють до втрати руки або ноги);
- психічні розлади;
- втрата репродуктивної здатності;
- невиправне понівечення обличчя.

КЛАСИФІКАТОР

видів подій, причин, обладнання, устаткування, машин, механізмів, транспортних засобів, що призвели до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії

Код	Назва
1	Вид події, що призвела до нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії:
01	пригоди (події) під час руху транспортних засобів усіх видів:
01.1	дорожньо-транспортна пригода на дорогах (шляхах) загального користування:
01.1.1	у тому числі наїзд транспортних засобів на потерпілого
01.2	дорожньо-транспортна пригода на території підприємства:
01.2.1	у тому числі наїзд транспортних засобів на потерпілого
01.3	авіаційна подія
01.4	морська та річкова подія
01.5	транспортна подія на залізничному транспорті
02	падіння потерпілого:
02.1	під час пересування
02.2	з висоти
02.3	в колодязь, ємність, яму тощо
03	падіння, обрушення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо:
03.1	обрушення, обвалення будівель, споруд та їх елементів
03.2	обвалення та обрушення породи, ґрунту тощо
03.3	падіння, зсув, перекидання транспортних засобів, мобільних засобів праці
03.4	падіння устаткування (обладнання) або їх конструктивних елементів
03.5	падіння предметів, матеріалів, дерев, гілок дерев, матеріалів, інструментів, пристроїв тощо
04	дія предметів та деталей, що рухаються, розлітаються, обертаються:
04.1	дія рухомих і таких, що обертаються, деталей обладнання, машин і механізмів
04.2	дія предметів, що розлітаються, чи робочих середовищ, що вивільняються в результаті вибуху або руйнування технологічного обладнання, устаткування тощо, які перебувають під тиском, у вакуумі
05	ураження електричним струмом:
05.1	у разі дотику до струмопровідних частин електроустановки, що перебувають під напругою, до ліній електропередачі та обірваних (оголених) проводів
05.2	у разі наближення на недопустиму відстань до струмопровідних частин

- електроустановки, що перебувають під напругою, до ліній електропередачі та обірваних (оголених) проводів
- 05.3 у разі дії блискавки
  - 05.4 у разі дії електричної дуги
  - 05.5 у разі дії напруги кроку
  - 06 дія температур:
    - 06.1 дія підвищених температур (крім пожежі)
    - 06.2 дія низьких температур (обмороження)
  - 07 дія шкідливих і токсичних речовин
  - 08 дія іонізуючого випромінювання
  - 09 показники важкості праці
  - 10 показники напруженості праці
  - 11 ушкодження внаслідок контакту з тваринами, комахами, іншими представниками фауни, а також флори
  - 12 утоплення
  - 13 асфіксія
  - 14 навмисне вбивство або травма, заподіяна іншою особою
  - 15 техногенна, екологічна аварія
  - 16 дія стихійних природних явищ (виняткових погодних умов і стихійного лиха - ураган, буря, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, землетрус, просідання і зсув ґрунту тощо)
  - 17 пожежа
  - 18 вибух
  - 19 самогубство
  - 20 зникнення працівника
  - 21 газодинамічне явище
  - 22 погіршення стану здоров'я
  - 23 події суспільного життя (страйк, оголошена та неоголошена війна, терористичний акт, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, протиправні дії третіх осіб тощо)
  - 24 інші види
  - 2 Причини нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії:**
    - Технічні*
      - 01 конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва
      - 02 конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність транспортних засобів
      - 03 неякісне розроблення або відсутність проектної документації на будівництво, реконструкцію виробничих об'єктів, будівель, споруд, інженерних комунікацій, обладнання, устаткування тощо
      - 04 неякісне виконання будівельних робіт

- 05 недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки
- 06 незадовільний технічний стан, у тому числі:
  - 06.1 виробничих об'єктів, будівель, споруд, інженерних комунікацій, території
  - 06.2 засобів виробництва
  - 06.3 транспортних засобів загального користування (автомобільні, водні, залізничні, повітряні)
  - 06.4 мобільних засобів праці та технологічних транспортних засобів
- 07 незадовільний стан виробничого середовища (перевищення гранично допустимого рівня небезпечних та шкідливих виробничих факторів)
- 08 невідповідність засобів колективного та індивідуального захисту встановленим вимогам та їх недостатність
- 09 невідповідність нехарчової продукції встановленим вимогам
- 10 інші технічні причини
- Організаційні*
- 09 незадовільне функціонування, недосконалість або відсутність системи управління охороною праці
- 10 недодержання вимог законодавства про охорону праці під час виконання робіт підвищеної небезпеки та/або експлуатації (застосування) устаткування підвищеної небезпеки, на які видано відповідний дозвіл
- 11 порушення технологічного процесу
- 12 порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів тощо
- 13 порушення вимог безпеки під час експлуатації транспорту загального користування (автомобільного, водного, залізничного, повітряного)
- 14 порушення вимог безпеки під час експлуатації мобільних засобів праці та технологічних транспортних засобів
- 15 недоліки під час навчання безпечному виконанню робіт, у тому числі:
  - 15.1 відсутність або неякісне проведення інструктажу з охорони праці
  - 15.2 допуск до роботи без навчання та перевірки знань з охорони праці
- 16 неякісне розроблення, недосконалість інструкцій з охорони праці або їх відсутність
- 17 відсутність у посадових інструкціях визначення функціональних обов'язків з питань охорони праці
- 18 порушення режиму праці та відпочинку
- 19 відсутність або неякісне проведення медичного обстеження (професійного відбору)
- 20 незабезпеченість засобами індивідуального захисту
- 21 невикористання засобів індивідуального захисту за їх наявності
- 22 виконання робіт з відключеними або несправними засобами

- колективного захисту, системами сигналізації, вентиляції, освітлення чи їх відсутність тощо
- 23 незастосування засобів колективного захисту (у разі їх наявності)
- 24 залучення до роботи працівників не за спеціальністю (професією)
- 25 порушення трудової і виробничої дисципліни, у тому числі:
- 25.1 невиконання посадових обов'язків
- 25.2 невиконання вимог інструкцій з охорони праці
- 26 інші організаційні причини
- Психофізіологічні*
- 27 алкогольне, наркотичне, токсикологічне отруєння
- 28 алкогольне, наркотичне, токсикологічне сп'яніння
- 29 травмування (смерть) внаслідок протиправних дій інших осіб
- 30 низька нервово-психічна стійкість
- 31 незадовільні фізичні дані або стан здоров'я
- 32 незадовільний психологічний клімат у колективі
- 33 помилкові дії внаслідок втоми працівника через надмірну важкість і напруженість роботи
- 34 монотонність праці
- 35 невідповідність психофізіологічних чи антропометричних даних працівника використовуваній техніці чи виконуваній роботі
- 36 особиста необережність потерпілого (у разі відсутності технічних і організаційних причин, впливу шкідливих або небезпечних виробничих факторів, порушень вимог законодавчих і нормативно-правових актів та інструкцій тощо)
- 37 інші психофізіологічні причини
- Техногенні, природні, екологічні та соціальні*
- 38 викид небезпечних хімічних, радіоактивних, біологічних речовин
- 39 контакт з представниками тваринного та рослинного світу
- 40 стихійне лихо (метеорологічні, топологічні та тектонічні катастрофи - землетрус, зсув, селі, снігові лавини, повінь, ураган, просідання і зсув ґрунту тощо)
- 41 гідрометеорологічні явища (мороз, ожеледь, ожеледиця, заметіль, шквальний вітер, град, спека, туман, злива, блискавка тощо)
- 42 соціальний конфлікт (страйк, оголошена та неоголошена війна, терористичний акт, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, громадська демонстрація, протиправні дії третіх осіб тощо)
- 43 інші причини
- 3 Обладнання, устаткування, машини, механізми, транспортні засоби, експлуатація яких призвела до настання нещасного випадку, гострого професійного захворювання (отруєння), аварії:**
- 311 устаткування енергетичне

- 313 устаткування для чорної та кольорової металургії
- 314 устаткування гірничошахтне
- 315 устаткування підіймально-транспортне (крани)
- 316 устаткування підіймально-транспортне (конвеєри)
- 317 устаткування підіймально-транспортне (крім кранів і конвеєрів)
- 318 устаткування і рухомий склад залізниць
- 331 машини електричні малої потужності
- 332 електродвигуни змінного струму потужністю від 0,25 кВт і більше
- 334 електродвигуни вибухозахищені, врубово-комбайнові і електробури
- 336 машини електричні постійного струму
- 337 генератори змінного струму, перетворювачі, підсилювачі електромашинні, електростанції та електроагрегати живлення
- 338 машини електричні великі, агрегати електромашинні, турбо- і гідрогенератори
- 341 трансформатори і трансформаторне устаткування, апаратура високовольтна, силова перетворювальна техніка, прилади силові напівпровідникові, детектори ядерного і нейтронного випромінювання, електрохімічні перетворювачі інформації
- 342 апарати електричні напругою до 1000 В
- 343 комплектне обладнання напругою до 1000 В
- 344 устаткування спеціальне технологічне, шинопроводи низької напруги
- 345 електротранспорт (крім засобів міського транспорту і мотор-вагонних поїздів), електроустаткування для електротранспорту і підіймально-транспортних машин
- 346 устаткування світлотехнічне і вироби електро установлювальні, лампи електричні, вироби культурно-побутового призначення і широкого вжитку
- 348 джерела струму хімічні, фізичні, генератори електрохімічні та термоелектричні
- 361 устаткування хімічне і запасні частини до нього
- 362 устаткування для переробки полімерних матеріалів і запасні частини до нього
- 363 насоси (відцентрові, парові та привідні поршневі)
- 364 устаткування кисневе, кріогенне, компресорне, холодильне, для газо полуменевого оброблення металів, насоси, агрегати вакуумні і високо вакуумні, комплектні технологічні лінії, установки та агрегати
- 365 устаткування целюлозно-паперове
- 366 устаткування нафтопромислове, бурове, геологорозвідувальне і запасні частини до нього
- 367 устаткування технологічне і апаратура для нанесення лакофарбового покриття на вироби машинобудування
- 368 устаткування нафтогазопереробне

- 381 верстати металорізальні
- 382 машини ковальсько-пресові (без машин з ручним і ножним приводами)
- 383 устаткування деревообробне
- 384 устаткування технологічне для ливарного виробництва
- 385 устаткування для гальванопокриття виробів машинобудування
- 386 устаткування для зварювання тертям, холодного зварювання і допоміжне зварювальне обладнання
- 451 автомобілі
- 452 автомобілі спеціалізовані, автопоїзди, автомобілі-тягачі, кузови і фургони, причеи, тролейбуси, автотавантажувачі, мотоцикли, велосипеди
- 472 трактори
- 473 машини сільськогосподарські
- 474 машини для тваринництва, птахівництва і кормовиробництва
- 481 машини для землерийних і меліоративних робіт
- 482 машини дорожні, устаткування для приготування будівельних сумішей
- 483 устаткування і машини будівельні
- 484 устаткування для промисловості будівельних матеріалів
- 485 устаткування технологічне для лісозаготівельної і торф'яної промисловості, машинобудування комунальне
- 486 устаткування для кондиціювання повітря і вентиляції
- 493 устаткування і прилади для опалення і гарячого водопостачання
- 511 устаткування технологічне і запасні частини до нього для легкої промисловості
- 512 устаткування технологічне і запасні частини до нього для вироблення хімічного волокна
- 513 устаткування технологічне і запасні частини до нього для харчової, м'ясної, молочної та рибної промисловості
- 514 устаткування технологічне і запасні частини до нього для борошномельних, комбікормових підприємств та зернохвищ
- 515 устаткування технологічне і запасні частини до нього для торгівлі, громадського харчування та блоків харчування, устаткування холодильне і запасні частини до нього, виробу культурно-побутового призначення та господарського вжитку
- 516 устаткування поліграфічне і запасні частини до нього
- 517 устаткування технологічне і запасні частини до нього для скляно-ситалової промисловості, кабельної промисловості, для розвантаження, розфасування та упакування мінеральних добрив і отрутохімікатів
- 525 устаткування та оснащення спеціальне для ремонту та експлуатації тракторів і сільськогосподарських машин, транспортування та складської переробки вантажів, пуску і налагоджування, технічного обслуговування та ремонту машин і устаткування тваринницьких та

- птахівницьких ферм, а також конструкції, устаткування та оснащення споруд захищеного ґрунту
- 945 устаткування медичне
- 947 устаткування технологічне для медичної промисловості і запасні частини до нього
- 968 устаткування, інвентар та приладдя для театральнo-видовищних підприємств і закладів культури
- 969 інше

Для нотаток

Навчальне видання

Методичні вказівки до практичного заняття «Порядок розслідування нещасних випадків на виробництві» з дисципліни «Охорона праці» для студентів усіх форм навчання всіх спеціальностей

Укладачі: КУЗЬМЕНКО Олена Олексіївна,
МЕЗЕНЦЕВА Ірина Олександрівна
ВАМБОЛЬ Сергій Олександрович

Відповідальний за випуск проф. Вамболь С. О.

Роботу до видання рекомендувала проф. Пономаренко О. І.

В авторській редакції

План 2024 р., поз. 22.

Гарнітура Таймс. Обсяг – 3,5 друк. арк.

Видавничий центр НТУ «ХП»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 5478 від 21.08.2017 р.